

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Štampa vsak četrtletnik in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrto leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske države 6 K. Kdor hodi sam poji, plača za leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo Slovenskega Gospodarja v Mariboru. — List se dopušča do odpovedi. — Udje „Katol. kmetovskega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnine, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petlivre za enkrat 15 vin, za dvakrat 25 vin, za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do torka popoldne. — Ne zapre reklamacije se poštnine proste.

Današnja številka obsega 10 strani in Gospodarske Novice.

Cigan ostane cigan.

Cigan je ukradel kmetu najlepšega konja, ga zajahal ter se požuril z njim v daljavo. Kmet je tatvino kmalu opazil, tudi zajahal konja ter ga pognal za ciganom. Ko mu je blizu, potegne cigan samokres ter odda strel za strelom na kmeta. Tat je bil dober, strelec slab. Ko je oddal zadnji strel, je bil kmet še vedno nezadet. Sedaj je cigan spremenil svojo politiko, stopil s konja ter hitel proti kmetu, rekoč: „Za Boga milega, kaj sem storil?! Streljal sem na svojega najboljšega prijatelja! Nisem te spoznal! Oprosti! Hvala Bogu, da te nisem zadel!“ Cedil se je same prijaznosti nasproti okradenemu kmetu.

Kdo ne spozna v ciganu takoj našega slovenskega liberalca? Kmetu krade ugled in kjer more, ga tudi gmotno oškoduje. Liberalce se čuti nad kmetom in delavcem nekaj silno vzvišenega. Na zadnjem obnem zboru liberalne stranke se je slovesno povdarjalo, da je njih stranka gospodarska stranka. Na zborovanjih odlični liberalci javno žalijo kmečki stan in liberalni časopisi opisujejo kmeta kot zabitega in neznačajnega, ga imenujejo kot cunj in polbabo. Kdor tega ne verjame, naj še enkrat prečita prvi uvodni članek v zadnji številki našega lista.

Vstrajno se ogibajo liberalci vsakega dela, ki bi ljudstvu koristilo in ga vzdignilo. Izobraževalno delo so prepustili popolnoma katoliškim strankam. Za organizacijo mladine nimajo nobene brige, kajti prirejanje plesov pač ne bomo imenovali organizacije. Za gospodarsko povzdigo ljudstva se le tam pehajo, kjer lahko liberalni advokati zraven masno služijo. Delavska organizacija jim je popolnoma neznana stvar. Kmet in delavec je liberalcu manj vredno bitje, kot je liberalce visoko nadkriljuje.

Liberalci so kakor cigan, ki ukrade kmetu konja in še strelja nanj. Toda pridejo volitve. Takrat skrije liberalni cigan svoj samokres, stopi z visokega konja, se približa kmetu ter spozna v njem naenkrat svojega najboljšega prijatelja. Poln svetega navdušenja je za njegovo dobrobit, za njegovo izobrazbo, za njegovo mladino, gospodarstvo in ne vemo, kaj še vse. In so kmetje, ki ne spoznajo liberalca, kateri jim je ukradel konja in streljal ves čas na-nje.

Na Kranjskem se je ravnokar odigrala igra o kmetu in liberalcu-ciganu. Skozi 6 let so liberalci zmerjali čez kmeta ter ga obkladali z vsemi priimki. Proti vsaki stvari, ki bi naj koristila kmetu, so se borili kakor razdvijani levi. Toda naenkrat so prišle deželnozbornske volitve. Liberalci bi radi razven mestnih še tudi par kmečkih mandatov, da bi jim bilo mogoče ustanoviti liberalno strahovlado proti kmetom v deželi. Z vsjo silo so se vrgli na kmečke mandate. Strgali so svojo gnusno liberalno krinko z obraza ter si izvolili staro ime liberalcev ob volitvah: „neodvisna kmečka stranka“. Vsak škric je bil mahoma postal neodvisen kmet. Izlivali so cele golide laži in obrekovanj čez prave kmečke kandidate. Kakor povodenj se je vlila liberalna hinavščina po celi deželi.

Sedaj so volitve minule. Liberalni cigani bodo zopet šli nazaj v svoje stare brloge ter odložili za 6 let firmo neodvisnih kmetov. Čez 6 let bodo gotovo prišli zopet na svetlo, kajti cigan ostane cigan.

Osebno-dohodninski davek.

Včeraj, dne 10. t. m., se je imelo glasovati v drž. zbornici o novi vladni predlogi za osebno-dohodninski davek. Glavno določilo je, da se davek o dohodnini čez 10.000 K zviša. Pri dohodnini pod 10.000 K ostane davek kakor dosedaj. Davek se zanj ne bo imenoval več osebno-dohodninski davek, ampak samo dohodninski davek. Začne se davek kakor dosedaj pri dohodnini 1200 K. Slovenski štajerski poslanci so se trudili, da bi zmanjšali dosedanje trdobe tega zakona in zadobili olajšave za iste, ki plačujejo sicer po starem ključu, a vendar pri sedanjih gospodarskih razmerah težko občutijo vijak, kakor hitro se nekoliko trdnjeje privije. Poslanec Roškar je postavil predlog, da se začne davek še komaj pri dohodnini od 2000 K, ali vsaj 1600 K, poslanec Pišek je predlagal, naj se posestnikom, ki nimajo čez 500 K čistega katastralnega donosa, sploh dohodninski davek ne predpisuje. Poslanec Verstovšek je grajal postopanje davčnih uradov na Slovenskem Štajerju. Finančni minist-

ster se je branil proti Roškarjevemu in Pišekovemu predlogu. O Roškarjevemu predlogu je tožil, da mu vzame, ako se začne dohodnina z 2000 K za davek razumiti, 8—9 milijonov, ako z 1600 K, pa 4 milijona kron, finančni minister pa je radi tega vložil predlog, da dobi nove davke, ne pa, da se dosedanjim odpove. Vrhu tega se je opozarjalo na dejstvo, da se v drugih državah začne dohodninski davek mnogo nižje kakor pri nas. Na Ogrskem se začne že z doneskom 800 K, Prusija je postavila kot spodnjo mejo 900 mark, Bavarska 600 mark (zraven še davek na glavo po 1 K), Badenska 900 mark, Hesenska 500 mark, Virtemberska 500 mark, Saksonska 400 mark.

Glede Pišekove predloge pa je povdarjal minister, da se bo sicer tudi po novem zakonu jemal katastrofalni donos za podlago pri odmerjanju za dohodninski davek, toda v dejstvu se bo računilo z istinitim katastrofalnim donosom. Kaka usoda je zadela včeraj pri glasovanju Roškarjev in Pišekov predlog, nam še ni znano, toda to je gotovo, da so naši poslanci hoteli rešiti, kar se sploh rešiti da.

Večina poslancev, posebno oni, ki so tudi v deželnih zborih pri večini in morajo skrbeti za deželne finance, stoji ob strani finančnega ministra. Od novih davkov bodo namreč tudi dežele dobile velike prispevke, naša Štajerska blizu 3 milijone, Kranjska čez 1 milijon kron. Ta reč seveda koristi večinam v deželnih zborih, toda pravici na ljubo moramo pač priznati, da to čutijo davkoplačevalci sploh. Dolgeve, ki jih dela večina v štajerskem deželnem zboru, bo morala plačati cela dežela in kljub vsem krivicam, ki se nam gode v deželnem gospodarstvu, vendar ne/bo mogli, da ne bi višji državni prispevek koristil tudi našemu ljudstvu.

Obžalujemo, da se pri preosnovi dohodninskega davka niso dale v zbornici doseči večje polajšave. Pripomniti pa moramo, da velika večina poslancev odobrava stališče poslanca Roškarja, da bi se morala svota dohodkov, od katere naj se prične plačevati dohodninski davek, v sedanjih razmerah znatno zvišati in to tudi zahteva za v prihodnje. Zdej je slo za to, ali naj se finančni načrt sprejme, ali ne. Ko bi se bil Roškarjev predlog sprejel, bi bil finančni načrt sam padel v vodo, kar bi za nas štajerske Slovence pač ne bila nobena nesreča v sedanjih razmerah.

Ne more se pa trditi, da bi novi dohodninski zakon ne imel nobenih ugodnosti za kmeta. Kmet najboljše ve, koliko je ura za njegove pravice, če poslušajo socialne demokrate in mestne prebivalce. Ti so pravi toplomer zanj. V zbornici in prej v odseku smo pa ravno liberalne in socialno-demokratske poslance slišali prav velikokrat, kako so rohneli in se jezili, češ, da novi dohodninski zakon gleda samo na kmetovalce. Izmed socialnih demokratov sta godla pesem zlasti Winarsky in dr. Renner, izmed liberalcev pa dr. Licht in Kuranda. Pač bi si želeli, da bi imeli ti ljudje bolj prav, kakor imajo, toda nekaj je pa resnice na tem, da so kmečki poslanci koristili svojih volilcev v tem zakonu pošteno zastopali.

Zahtevali so, naj bi se tisti katastralni dohodek upošteval pri kmečkih dohodkih tako, da bi kmeta, ki bi imel čistega katastralnega dohodka pod 500 kronami, sploh davkarja morala gledati na dohodninski davek pustiti pri miru. Socialni demokratje so pa zahtevali, naj bi se čisti katastralni dohodek sploh ne upošteval in so povdarjali, da bi moral vsak kmet pravzaprav plačevati dohodninski davek. V zakon se je pa sprejelo, da se mora upoštevati katastralni dohodek kot pomožno sredstvo pri določitvi dohodkov; torej je vendar-le deloma obveljala kmečka zahteva. Za to reč so se hudo vojskovali kmečki poslanci že prvič, ko se je sklepal dohodninski davek. Vlada se je takrat zvijala na vse strani in v zakon se ni nič sprejelo, pač pa je v izvršilnih določilih nekaj besedi o čistem katastralnem donosu, pa tudi zavtilih, da jih lahko gospodarska obraba kakor hoče. Zato pa vidimo, da marsikje tudi kmete, ki imajo manj nego 800 K čistega katastralnega obnosa, tišči dohodninski davek. Novi zakon ne bo slabši, nego je bil stari, pač pa upamo, da bo odslej praksa pri davečnih oblastih bolj ljudomila. Glavna reč pa ostane seveda potrebna razsodnja pri kmetih, da se znajo proti nasilju in krivici braniti. Že danes lahko napovemo, da bo naša Kmečka Zveza poskrbela, da bodo dobili naši kmetje v tej reči potrebnega pouka in za sestavo napovedb in pritožb tudi dejansko pomoč.

Ugodno je v novem zakonu, da bo kmet lahko

poleg obresti od dolgov med stroške vstrel tudi pravno obvezno amortizacijo do 1% začasnega dolga, pri dohodkih pod 3600 K do 1000 K amortizacijske kvote. Dozdaj tega ni bilo. Kmet, ki ima dolg v hranilnici, ki ga odplačuje z letno amortizacijsko kvoto, bo lahko to kvoto zaračunal med stroške, ki se morajo odbiti od njegovih dohodkov.

Pravično je tudi, da se bo novi zakon oziral na število otrok. Kdor ima 4 otroke, se mu bo dohodninski davek začel računati še-le od 1400 K dalje, kdor jih ima 6, pa od 1600 K.

Hvaležni smo kmečkim poslancem, da so odbili veliko nevarnost, ki je pretila od socialnih demokratov in liberalcev. Ti so namreč hoteli, naj bi se hrana, ki jo porabi kmet za-se in za svoje otroke, ki mu delajo, upoštevala med dohodke. To se je srečno preprečilo.

Največja ugodnost za kmeta se nam pa zdi v tem, da bo zdaj mogoče velike bogatine ne samo višje, marveč tudi od njihovih pravih dohodkov obdavčiti. Milijoni dohodkov so se dozdaj lahko poskrili; zdaj bo pa mogoče pregledati knjige takim velikim sleparjem in na podlagi njihovih knjig izračunati dohodke. Bali se bodo visokih kazni in napovedi bodo že zavoljo tega mnogo pravičnejše. Upači smemo, da se bodo tu dobili milijoni, in da vsled tega ne bo treba stikati za groši po suhih kmečkih mošnjčkih. Izkušnja bo pokazala, da je to, kar zahteva Piškova resolucija v korist kmetu, pa tudi davčni gosposki, ki si s tem, če se je drži, prihrani sila mnogo nepotrebnih pisarij in praznega dela.

Tri delavce ubilo.

Na Fali ob Dravi gradijo električne naprave. Pri delu je zaposlenih okrog 200 delavcev. Dela so združena z velikimi nevarnostmi, ker so odri (rušiti) napravljeni zelo visoko ob Dravi in nad Dravo in žal tudi zelo površno. Radi te površnosti se je zgodilo v Fali že več nesreč.

Nesreča pa, ki se je zgodila v sredo, dne 3. decembra, presega vse dosedanje. Okoli 4. ure popoldan je vozil vlak, katerega ima podjetje za prevažanje gradiva, na katerem je bil naložen predece, ob levembregu Drave tik državne ceste, ki pelje na Koroško. Da gre delo hitreje izpod rok, so zgradili tamke; ogrodje in položili na isto železniški tir. Ker je pa bilo ogrodje že preperelo in trhlo, se je zgrudilo in podrlo pod težo vozov v hipu, ko je vozil vlak čez. Trije z zemljo obloženi železniški vozovi so se prevrnili in pokopali štiri delavce pod seboj. Delavca Janeza Severja, doma iz Vučevsavi na Murskem polju, je usmrtilo pri priči. Delavca Antona Geratiča iz Negove in Fr. Domanjko in Murskih Zasadov, so pa spravili na prvi vlak ter odpeljali v mariborsko bolnišnico. Franc Domanjko je umrl že na kolodvoru v Mariboru, Anton Geratič pa eno uro pozneje v mariborski bolnišnici. Delavcu Alojziju Čerču je pa zdrobilo obe nogi in bo, četudi ozdravi, revež vse svoje življenje.

Kakor se pripoveduje, je nadzorstvo pri podjetju v Fali zelo nezadostno. Trdka, ki gradi elektrarno, stremi pred vsem za tem, da se opravi dosti dela, delavce se vedno priganja k delu, a za njihovo varstvo je skrajno slabo poskrbljeno. Oblast je nastanila na Fali orožnike, a skrbela bi naj tudi, da bi trdka bolj mislila na zdravje in življenje ubogih delavcev.

Politični ogled.

— Prostost sv. Očeta. V Milanu se je vršil pretečeni teden socialni tečaj, na katerem je nadškof Rossi v velikem govoru izjavil in odločno povdarjal, da sv. cerkev ni nikoli skušala pravic države skrajšati ali omejiti, ker priznava, da je vsaka državna oblast božja naprava. Pa tudi cerkev mora biti kot božja ustanova popolnoma svobodna. Z ozirom na rimskega papeža je Rossi zahteval, naj vse države skrbijo in prevzamejo jamstvo, da bo sv. Oče popolnoma neodvisen. Prostost sv. Očeta naj bo zagotovljena ne samo od Italije, temveč tudi zavarovana od vseh svetovnih držav. Ta govor se smatra kot odgovor papeža na zadnji kraljev govor v italijanskem državnem zboru. Nadškof Rossi je bil namreč par dni, predno se je

začel milanski tečaj, pri sv. Očetu v Rimu. Katoličani celega sveta iskreno želijo, da bi bil sv. Oče v resnici svoboden in ne jetnik italijanske vlade, kakor je sedaj.

— **Državni zbor.** Prejšnjo sredo je državni zbor končal podrobno razpravo o drugem delu predloge glede spremembe osebno-dohodninske davka. V seji dne 10. t. m. se je vršilo glasovanje o tej predlogi. Jutri, dne 12. t. m., bo končana razprava o prispevkih posameznim deželam. Določeno je namreč, da dobe posamezne dežele gotove svote od novih državnih dohodkov, ki se v državnem zboru sklenejo. Od 12. do 17. decembra bo zboroval zopet gališki deželni zbor.

— **Volitve na Kranjskem.** V Ljubljani je pri ožji volitvi dne 6. t. m. s pomočjo socialnih demokratov zmagal liberalce Turk. Glasovi Slovenske Ljudske Stranke so se zopet pomnožili. Naš kandidat Kregar je dobil 1680 glasov. Zadnja liberalna trdnjava se torej maje. — V torek, dne 9. decembra, se je vršila volitev iz kmečkih občin. Izid nam sedaj, ko to pišemo, še ni znan. A soditi po razpoloženju, ki vlada med volilci, gotovo zmagajo na celi črti kandidatje S. L. S. Natančen izid objavimo med najnovejšimi vestmi. — Hud boj se bo razvil letos v mestni skupini. Liberalcem bo v njih starih trdnjavah slaba predla. S. L. S. je postavila v mestni skupini sledeče kandidate: Za Ljubljano Ivan Kregarja in dr. Lovro Pogacnika; za Kranj—Škofjo Loko profesorja Sušnika; za Novo Mesto in dolenska mesta ravnatelja trgovske šole, B. Remeca; za Idrijo dekana Mihaela Arkota; za Vrhniko—Postojno—Lož dr. Marolta in za Kamnik—Račoveljico—Tržič dr. Gregoriča. Volitev v mestni skupini bo dne 16. decembra. Veleposestvo volit dne 20. decembra. Listi pišejo, da se bo novoizvoljeni deželni zbor sešel koncem decembra k tritedenskem zasedanju.

— **Volilni boj na Hrvaškem** letos, kakor kažejo znamenja, ne bo tako hud kakor prejšnja leta. Letos vlada baje ne bo s kruto silo uplivala na volitve, kakor je bilo dosedaj na Hrvaškem v navadi. Listi proglašajo popolno svobodo pri volitvah. Če bo le res? Stranke so že postavile svoje kandidate. Letos je toliko kandidatov, da pridejo na vsak okraj povprečno po 4 možje, ki bi radi sedeli na poslanskem sedežu. — Spor v stranki prava se še ni popolnoma polegel, vendar je pričakovati, da bosta obe struji vsaj v volilnem boju edini. — Ban Škrlec je dne 4. t. m. nastopil bansko službo. V nastopnem govoru je obljuboval, da bo kot ban deloval vedno v procvit Hrvatske in Slavonije. Prejšnjemu banu Cuvaju se je omračil um.

— **Spor med Čehi in Nemci** skušajo zopet poravnati. Obnovila so se mirovna pogajanja, ki pa še dosedaj radi nemške trmoglavosti in češke odločnosti v obrambi narodnih pravic niso dovedla do uspeha. Češki agrarci in narodni socialisti grozijo v državnem zboru z obstrukcijo, ako se na Češkem komisarijat v kratkem ne odpravi in se ne razpiše nove volitve za češki deželni zbor.

— **Gališki deželni zbor** je začel v petek, dne 5. decembra, zborovati. Glavna točka razprav je presnova deželnega volilnega reda. Do sedaj se še ni dosegel noben znaten uspeh. Poljaki se trdovratno držijo svojih prejšnjih predprav. Rusini pa krepko zahtevajo svoje pravice in pretijo, da bodo v drž. zboru obstruirali, če se ne ugodí njih zahtevam.

— **Obstrukcija v občinskem zastopu.** Do sedaj smo bili vajeni, slišati o obstrukciji v državnih in deželnih zborih. V občinskih sejah so obstrukcije bolj redka prikazen. Te dni pa je izbruhnila obstrukcija v občinskem zastopu mesta Line na Gornjem Avstrijskem. Mesto je imelo do sedaj pri občinskih volitvah 4 razrede. V 4. razredu so bili izvoljeni socialni demokratje. Sedaj pa bi nemškonalna večina obč. zastopa 4. razred rada zopet odpravila. Temu pa se socialni demokratje odločno upirajo in so začeli dne 3. t. m. v občinskem svetu z obstrukcijo. Na ta način upajo premagati nemško nakano.

— **Volitve na Bolgarskem** so ugodno izpadle za vladno stranko, katera je prijazna Avstriji. Pridobila je od 204 mandatov 60%. Rusofilski kandidati so skoro povsod propadli. Bivši minister Danev, kateri je upal v mestih na zmago, je s svojo stranko hudo pogorel. V večjih mestih so skoro povsod prodrli socialni demokratje. Za vladno stranko bo v novem bolgarskem državnem zboru najmočnejša agrarna (kmečka) stranka, potem pridejo socialni demokratje, ki so pa tudi nasprotniki rusofilske politike.

— **Nova kneževina Albanija** bo vendar dobila svojega vladarja. Te dni so evropske velevlasti ugodile kandidaturi vidskega princa ter so ga potrdile za kneza Albanije.

— **V Zabernu na Elzaškem v Nemčiji** si je nek častnik, kakor smo že zadnjič poročali, dovolil predrznost, da se je nasproti svojim vojakom zelo zaničljivo izrazil o tamošnjem prebivalstvu, ki je katoliško. Zato je v mestu Zabern nastalo veliko razburjenje. Stvar je prišla tudi v nemški državni zbor, kjer je zagovarjal vojaško državni kancelar in vojni minister. Državni zbor pa vladnih izjav ni vzel na znanje ter izrazil vladi nezaupnico, ki pa zadene tudi cesarja. Katoliški Centrum je imel pri tej priliki odločilno besedo proti izzivanju vojaštva. V Alzaciji se vrše velike demonstracije. — Cesar Viljem je poklical ministrskega predsednika Betman-Holvega k sebi in je naročil, da se vojaška posadka premesti iz Zaberna drugam. Namesto, da bi se kaznovali krivci-častniki, se je kaznovalo mesto z odpoklicanjem vojaštva. Tako se deli pravica na Nemškem.

— **Ruski car Nikolaj** namerava prihodnje spomlad obiskati rumunsko kraljico Karola v Bukareštu in kralja Petra v Belgradu. Bolgarije in Avstrije pa se bo baje izognil. S tem svojim obiskom hoče ruski stric pokazati svojo naklonjenost do obeh držav. V Rumuniji in Srbiji se že sedaj veselijo tega obiska.

— **Francosko ministrstvo Barthou je odstopilo**, ker je izrekla državna zbornica ministrstvu glede najetja posojila nezaupnico. Za vladni predlog je glasovalo 276, proti pa 290 poslancev. Predsednik Poincare je odstop ministrstva sprejel. Novo ministrstvo bo imenovano tekom tega tedna. Svobodomiselci in liberalci se med seboj ne ubogajo.

— **Kako je v Mehiki?** Vojska, punt, požigi, umori, tatvine in nemiri trajajo naprej. Vladne čete bežijo pred zmogljivimi vstasi iz kraja v kraj. Vstajska armada že koraka proti glavnemu mestu Mehiki, Združene države, katere močno podpirajo ustaše, so poslale še enkrat glas predsedniku Huerti, naj odstopi, a mož, ki je zelo častihlepen, noče prav ubogati svojih pohlepnih sosedov. Ako ne bo kmalu odstopil, se bosta punt in vojska nadaljevala. Japonci baje že pripravljajo svoje bojne ladje, da jih pošljejo Huerti na pomoč proti ustašem in Združenim državam.

— **Nekaj o Burih.** Gibanje Indijcev v angleških kolonijah (naselbinah) postaja jako nevarno. Južnoafriški Buri, ki uživajo, dasi na zunaj odvisni od Britanije, na znotraj popolno samostojnost, so sklenili zoper pridne indijske delavce izjemne odredbe, ki jih izključujejo takorekoč od človeških pravic. Prišlo je do krvavih nemirov in zavrelo je tudi v Indiji sami. Indijski podkralj, lord Hardinge, je imel govor, v katerem se je postavil popolnoma na stran Indijcev in obsodil z ostrimi besedami ravnanje južnoafriške burške vlade. Buri, s katerimi so pri nas tako simpatizirali za časa njihove vojne z Anglijo, so pač germanskega pokolenja in kažejo, da niso boljši od svoje žlahte, ki jo poznamo.

Razne novice.

Godovi prihodnjega tedna.

14. nedelja: 3. adventna. Spiridijon, škof; Nikazij.
15. ponedeljek: Jernej, škof; Kristina, devica.
16. torek: Evzebij, škof; Albina, devica in mučenica.
17. sredo: † Kvatre. Lazar, škof; Berta, vdova.
18. četrtek: Gracijan, škof; Vunebald, opat.
19. petek: † Kvatre. Nemezij, mučenec; Favsta.
20. sobota: † Kvatre. Liberat, muč., Peter K.

* **Cenjenim naročnikom.** Stavci, to so pomočniki, ki stavijo in tiskajo časnike, zahtevajo od tiskarn take reči, ki jim jih tiskarne ne morejo izpolniti, ker bi se sicer večinoma same sebe s tem pokopale. Ker torej tiskarne ne morejo stavcem izpolniti njihovih zahtev, bodo stavci gotovo, če ne poprej, vsaj z novim letom 1914, ustavili delo in stopili v štrajk, in sicer v celi Avstriji. Po nekaterih mestih že sedaj ne delajo več. Če bodo stavci delo ustavili, seveda ne bo mogla nobena tiskarna v Avstriji tiskati časnikov. Nekaj časa torej ne bo izhajal noben list. Tudi „Sl. Gospodarja“ naročniki v tem slučaju parkrat ne bodo dobili. Cenj. naročniki! Ako torej o novem letu ali pa še pozneje „Slovenskega Gospodarja“ parkrat zaradi štrajka ne bodo dobili, ne bodo s tem nič oškodovani, ker bomo zato pozneje izdali bolj obširne številke in bomo s tem nadomestili izostanek za časa štrajka. Torej še enkrat: Ako bo štrajk v tiskarnah in ne bo lista, potrpite!

* **Osebna vest.** Predsedstvo višje deželne sodnice v Graecu je povodom upokojitve podelilo sodniškemu slugi Ivanu Križmanu v Sevnici ob Savi častno svetinjo v znak 40letnega zvestega službovanja.

* **Odlikovani cerkovnik.** Višji cerkovnik pri stolnici v Graecu, Janez Kopl, je za svoje dolgoletno zvesto službovanje odlikovan s srebrnim zaslužnim križcem. Kopl je rodom Slovenec iz emureškega okraja.

* **Dan „Slovenskega Gospodarja“.** Dunajski krščanski socialci so priredili letos meseca oktobra „bele nedelje“. Vse, kar krščansko čuti, je ob nedeljah šlo agitirat za krščanske liste. In uspeh ni izostal. Samo za en list so dunajski agitatorji pridobili 11.500 novih naročnikov! Isto delajo tudi socialni demokratje, ki imajo za razširjanje svojih listov „rdeče nedelje“. Naj poskusijo kaj takega tudi naši somišljeniki. Božični prazniki, Novo leto, dan sv. treh kraljev so kakor nalašč za take prireditve pripravni. Pogovorimo se še o tem, sporočite nam svoje nasvete in potem se pripravimo za naravnost veliko agitacijo, ki mora prinesiti „Slovenskemu Gospodarju“ najmanj 1000 novih naročnikov! Da je agitacija olajšana in bodo agitatorji imeli v posameznih župnijah pregled, koliko je dosežaj naročnikov „Slovenskega Gospodarja“ in kdo še ni naročen, jim preskrbimo prepis naročnikov dotične župnije. Tudi položnice so na razpolago. Ne strašimo se ne truda ne žrtev, ampak izpolnjujmo želje sv. Očeta, ki vedno priporočajo razširjenje katoliškega časopisa. Opozarjamo, da je še vedno v veljavi razpis nagrad za pridne agitatorje, ki nam pridobijo več novih plačujočih naročnikov.

* **Lepo nagrado dobi**, kdor pridobi „Slovenske-mu Gospodarju“ 5 novih naročnikov, kateri plačajo za 1. 1914 celotno naročnino. Nagrade se bodo razpošiljale meseca februarja. Za 5 pridobljenih novih plačujočih naročnikov bo dobil agitator lepo vezan molitvenik ali stoječi križ. Kdor pa pošlje celoletno naročnino za 20 novih naročnikov, dobi fino izrezljan stenski križ. Agitatorji naj si sami zapisejo, koliko novih naročnikov so pridobili in nas naj meseca februarja na to opozorijo.

* **Napredovanje katoličanov v Združenih državah severoameriških.** O tem je poročal škof dr. Glumvin iz Natchez-Mississippi povodom obiska ljudske domovine Irske sledeče: Statistika zadnjega ljudskega štetja v Združenih državah Severne Amerike navaja, da od 90 milijonov celokupnega prebivalstva Združenih držav 50 milijonov ljudi ne pripada prav nobeni veroizpovedi. Razun tega ni nič manj kakor 175 raznih razkolniških verskih društev v Združenih državah. Katoličani v Združenih državah s svojimi 18 milijoni tvorijo enotno in najmočnejšo versko družbo. Med tem, ko so imeli katoličani Združenih držav za časa Washingtona le enega škofa, 30 duhovnikov in 30.000 vernikov, je sedaj po 135 letih v Združenih državah vse drugače. Katoličani imajo sedaj že 3 kardinale, 14 nadškofov, 100 škofov in pa 17.800 duhovnikov. Za časa Washingtona je prišel na vsakih 121 prebivalcev Združenih držav le 1 sam katoličan, a sedaj je razmerje 1:6. Vsako leto prestopi nad 140.000 oseb, ponajveč iz višjih krogov iz anglikanske cerkve h katoliški cerkvi. Razvoj katoliške cerkve v Združenih državah je tedaj zelo razveseljiv.

* **Volitve na Saladskem.** Iz ogrske Slovenije se nam poroča: Zadnje dni meseca oktobra — tako nam pripoveduje naš znanec — so se vršile na Saladskem (to je dolnji del Prekmurja) volitve v županijski zastop, ki nekako odgovarja deželnim zborom v Avstriji. Izid teh volitev je za Slovence zopet žalosten. Ni samo to, da so izvoljeni sami Madžari in madžaroni, temveč so izvoljeni sami taki, kojim so koristi ljudstva deveta briga. In kako lahko bi si ljudstvo tukaj izvolilo take zastopnike, ki bi res skrbeli za njegovo potrebsčine! Volilci so namreč v 2 volilnih okrajih sami Slovenci-katoličani. In v teh okrajih se je volilo sedaj 7 zastopnikov. Pa med izvoljenimi zastopniki ni takorekoč nobenega, ki bi bil v istini prijatelj ljudstva. Izid volitev nam torej jasno kaže, da tamošnje ljudstvo o pomenu županijskega zastopa ni nič poučeno in je prepuščeno raznim, dobro plačanim agitatorjem. Duhovništvo pa, ne samo, da ni kandidiralo — kar bi bilo pa prav lahko storilo in bi bili v slučaju kandidiranja izvoljeni brez dvoma tudi vsi duhovniki, kolikor se jih na Saladskem nahaja — temveč še niti dobrih kandidatov niso preskrbeli ljudstvu. Tako je na primer v turniškem volilnem okraju izvoljen celo 1 kalvinec (krivoverec), ki je kot grofovski oskrbnik eden najhujših zatralcev vernega slovenskega ljudstva. Drugi izvoljeni zastopnik je pa zopet tak, ki obišče okraj le za časa volitev, drugače mu je pa tamošnje ljudstvo in razmere popolnoma neznane. Kako naj potem taki zastopniki skrbijo za koristi ljudstva?! Res žalostne razmere!

* **Lažnjivo liberalno časopisje.** Glasilo liberalnih učiteljev, advokatov in uradnikov, „Slovenski Narod“, je dne 26. novembra t. l. prinesel sledečo „novico“: „Nesreča vsled pijanosti in praznoverja. V soboto, dne 15. novembra sta imela — kakor nam pišejo iz Kozjega — Janez in Terezija Javornik iz Gorjan na kozjanski okrajni sodnji neko pravdo zaradi svojega sina. Ker se je ta za njiju ugodno iztekla, sta bila oba prav vesela in sta šla v gostilno na liter dobrega. Vino pa je pokazalo svojo moč, tako, da sta komaj prikoralala domov. Tam sta se pa začela prepirati, kateri je bil kriv, da sta toliko zapila. Janez Javornik je v prepiru grozil svoji ženi: Le počakaj, baba, sam hudič se še pripelje po te v rdeči kočiji in te odpelje naravnost v pekel. V tem momentu pridrvi mimo rdeč avtomobil. Žena je v pijanosti in morda tudi praznovjerju mislila, da je res že hudič za njo in je začela bežati, kar je mogla. Pri begu je pa tako padla, da si je pretresla možgane in se ji sedaj meša. Trinajščak je torej vendar hud stric.“ — To novico si je resnicoljuben liberalen dopisnik kratkoma izmislil. „Slovenski Narod“, št. 280., z dne 5. decembra, je namreč moral prinesiti popravek, da dne 15. novembra sploh ni bilo tiste pravde, da omenjena nista bila pijana, da se nista prepirala in da je tudi vse drugo, kar trdi „Slovenski Narod“ v dotičnem dopisu, neresnično. Tako laže liberalno časopisje o priprostem kmečkem ljudstvu. Omenimo še, da ima glasilo dr. Kukoveca, „Narodni List“, in „Slovenski Narod“ (štajerske novice) enega in istega urednika. — Kmečko ljudstvo, pokaži svojim sramotilcem, to je liberalnim časnikom, vrata!

* **Kako sodijo o naših štajerskih liberalcih Slovenci na Gorenjskem.** List „Gorenjec“ piše: „Z narodnostjo sleparijo liberalci še dandanes na Spodnjem Štajerskem in se imenujejo „Narodna stranka“. Tudi kranjski liberalci so se nekaj tako imenovali. Če smo rekli, da sleparijo z narodnostjo, nismo nič preveč rekli. Čemu se pa vežejo s socialnimi demokrati! Ali jim ni znano, da so socialni demokratje načelni nasprotniki narodnega čustva? In vendar se ž njimi dobro razumejo in lepo prijazno skupaj zborujejo. Seveda na teh zborovanjih narodnjaki ne zinejo besedice o narodnosti, da svojih zaveznikov ne razžalijo. Nedavno so bili tako skupaj na shodu v Trbovljah. Govorila sta dr. Kukovec, vodja „narodnjakov“, in pa Sitter, vodja nenarodnjakov (socialnih demokratov)“.

* „Človek nima duše.“ -- „S smrtjo je vsega konec.“ Liberalci imajo čisto posebno nazore o posmrtnem življenju človeka in večnosti. Po njihovem duše sploh ni, kaj se-le, če bi jo bil Bog ustvaril. In če je že kaka duša, je sama taka kakor v živalih. Večnosti in kakega življenja ni, kajti s smrtjo je vsega konec in človek se vrne zopet v zemljo. Zato je tudi čisto vseeno, kako se človek pokoplje, ali cerkveno ali civilno, na gmajno ali pa v blagoslovljeno zemljo. Sicer pa naj govorijo sami! : „Duša in snov sta eno in isto.“ („Slov. Narod“ 1904, št. 42.) „Stvari, ki bi se ji reklo nesmrtna duša, ni.“ („Narod“, 1907, št. 71.) „Nauk, da je Bog ustvaril dušo, je bajka brez podlage in razlike med človeško in živalsko dušo.“ („Narod“ 1907, št. 68.) „Smrt ni nič drugega kakor povratek v naročje prirode. Za vsakogar pride poslednja ura, ko pade v nič.“ („Narod“ 1912, št. 133.) „Je popolnoma vseeno, če mrliča na zadnjem potu spremlja kak duhovnik ali ne. Duhovniško spremstvo je pri pogrebnih goja formalnost, drugega nič.“ („Narod“ 1902, št. 142.) — To je novo poganstvo ki ga širijo slovenski liberalci med nas. „Iz nič smo se rodili in kmalu bomo kakor da bi nas nikoli ne bilo. Pridimo in uživamo pričujoče dobrote in hitro rabimo stvari še v svoji mladosti. Nihče od nas ne bodi ločen od naše potrate, povsod puščajmo za seboj znamenja veselja; zakaj to je naš delež in to naš odloček.“ (Modr. 2.) Tako so govorili že stari pogani, katere naši liberalci posnemajo. Kako neskončno zvišena je krščanska misel o namenu in pomenu človeškega življenja in primeri s tem nizkim in človeka nevretnim namenom, ki ga liberalci človeku prisojajo! Kako lepo pravi sv. pismo o človekovi smrti: „Prah se vrne v prst, iz katere je bil, in duh se vrne k Bogu, ki ga je dal“ (Prtd. 12, 7). Človek je po svoji duši podoba božja. Kot neumrljivo bitje, ki ima um in svobodno voljo, je duša kakor odsev večnega Boga. Bog sam je rekel: „Naredimo človeka po svoji podobi in sličnosti“ (1. Moz. 1, 26). Človek, najodličnejša stvar božja, je središče stvarstva na zemlji. Sv. pismo pravi, da ga je Bog ponižal malo pod angele, ga ovenčal s častjo in slavo in ga postavil čez dela svojih rok. (Psalm 8, 4—10.) Po liberalnih nazorih je človek čisto navadna žival, ki raje tudi po zemlji, dokler je ni konec, in izgine v zemlji kakor navađen črv. — „Boga ni, večnosti ni, duše ni, nebes ni, pekla ni in sodbe ni. S smrtjo se konča vse; pravica in krivica, plačilo in kazen, veselje in žalost, hudobija in čednost, grešnik in svetnik, zmeta in resnica. Hudobija ne bo nikdar kaznovana in trpljenje nikdar poplačano.“ — Take misli širijo liberalci. Ali niso to blazne misli?

* „Štajerc“ umetno krmilo za junce. V zadnjem „Štajercu“ piše nek štajerčijanec iz Stoperc, da se je njegov „junec nastil s „Štajercem“ in ga jedel, kakor jaz znam pečenko jesti“. Pred vsem pomilujemo štajerčijanca, da ne zna lepše „jesti pečenko“, ko junec zveči krmo, oziroma mesto krme „Štajerca“. Občudovati pa moramo štajerčijansko brihtnost, ki je našla novo agitacijsko sredstvo za „Štajerca“, češ, da je on imenitno krmilo za junce. Vendar tudi sodimo, da bi se junci prej naveličali „Štajerčevega“ krmila kot so se ga velebrlihtni in velenapredni štajerčijanci.

* Slaboverni protestanti na Nemškem. Rzni pastori, ki prihajajo iz Nemčije v našo državo hujskat zoper katoličane in vodijo gibanje „proč od Rima“ med Nemci, bi imeli doma med protestanti silno veliko dela. V velikih mestih v Nemčiji prihaja k protestantski službi božji le po 20—150 ljudi. Pred keršnikom je izstopilo v Hamburgu iz protestantske cerkve 400 meščanov, ki so sedaj brezverci. Razni svobodomiselniki vodijo to gibanje, ki je zelo naraslo. V ta namen obstoji društvo, ki ima bojda 250.000 članov. To so novodobni pogani. To gibanje pospešujejo posebno socialni demokratje, ki trdijo, da je vera privatna (zasebna) zadeva. V prejšnjem tednu so imeli v Berlinu 12 shodov, na katerih so množico hujskali na izstop iz protestantske „pruske deželne cerkve“. Zaradi tega hujskanja je izstopilo iz protestantske cerkve 4209 ljudi. To so tako posuroveli ljudje, da imenuje njihovo obnašanje na shodih neki pruski list „bestialno“. Kdor se je od protigovornikov le prkaval na govorniškem odru, so ga opsovali in ga sploh niso marali poslušati. Neka socialna demokratinja je zakričala nad pastorem, ki je svaril množico: „Na 10 tisoč hudičev že lahko verujem na tem svetu, ne pa na Vašega Boga!“ In množica je tulila samega odobravanja. Pravijo, da vera ni v nevarnosti. Res je! Vera in cerkev nista v nevarnosti, pač pa so zapeljani ljudje v nevarnosti, da izgubijo vero. Zato proč z vsemi liberalnimi in socialno-demokratskimi zapeljivci!

Kako gospodarijo socialni demokrati z delavskimi denarji. Velik škandal so odkrile oblasti pri bolniški blagajni v Solingenu, katero so upravljali socialni demokratje. Pili so najdražja vina (šampanjca), vozili se z avtomobili, občevali z dvomljivimi ženskami in vsako leto napravili imenitno gostijo, pri kateri se je za posameznika plačalo velikansko svoto 70 K. V sredo, dne 12. novembra, je sodnija v Elberfeldu obsodila rdeče zapravljuje v skupno kaznenih treh let, enega meseca in treh tednov ječe; poleg tega načelstvo v 320 mark nemškega denarja denarno globo. Upravitelj blagajne je bil nek Reinhard. Pred devetimi leti so ga izbrali socialisti za načelnika z letno plačo 4400 mark. Toda s to velikansko plačo sodrug ni mogel izhajati. Imel je razna znanja v Elberfeldu, kjer se je izborno zabaval,

plačeval visoke napitnine in drugo. Več stotakov je izdal eno noč za dragocene pijače. Ni čudo, da je ta delavska pijavka porabila 100.000 mark iz bolniške blagajne. Drugi odborniki so za to zapravljivost dobro vedeli, a bili so njegovi prijatelji, katerim se je pri tem načelniku tudi zelo dobro godilo. Sami so si izposojevali denar iz blagajne, eden na primer 9500 mark, s katerimi si je kupil hišo. Z ničvrednimi vlačugami je zapravljala ta čedna družba delavski bolniški denar. Za pogrebe in zdravnika ni bilo denarja, pač pa za druge stvari. Z 60 markami bi se mogla preživeti cela delavska družina na teden, toda tu je eden izmed rudečkarjev v eni noči zapravljval stotake. To so pravi prijatelji delavstva. Le podpirajmo zastopnike te stranke, pa se nam bo godilo dobro!

* Soc. demokracija nazaduje. Prejšnji teden so imeli avstrijski socialni demokratje svoja zborovanja na Dunaju. Vse vprek so tožili, da ne pride socialno-demokratska stvar nikamor naprej. V dunajski zbornici sedi okoli 90 poslancev socialno-demokratske stranke, pa ne morejo ničesar doseči. Draginje niso odpravili, novih davkov in novih vojaških bremen niso mogli preprečiti, 10urnega delavnega časa za delavstvo niso dosegli, kakor so se ustili ob volitvah, ravno tako ne postavte za varstvo mladoletnih oseb. Tudi zakona v varstvo pekov in zakona o otroškem delu niso spravili skozi. Zato jim njihovi pristaši berejo hude levite in jim obračajo hrbet. V zadnjem času so izgubili blizu 40.000 članov. Neki socialistični poslanec je zaklical, ko so mu sodrug očitati, da niso dosegli nič za delavstvo: „Kaj menite, da smo šli v drž. zbor delat?“ — Značilno! Rdečkar ne dela, ampak le razdira, delavec pa od razdiranja ne boče sit!

* Socialno-demokratsko delo. Na dvorišču nunskega samostana v Cesto na Laškem so našli dobro nabito bombo, še predno se je razpočila. Povzročila bi bila grozno škodo. Bombo so položili sovražniki samostana — socialni demokratje.

* Slovenci, pišite slovensko! Neki P. A., Slovenec, ki biva sedaj na Nemškem, je pisal na neki slovenski župni urad, naj mu pošlje krstni in samski list. Pisal pa je nemško, in sicer tako slabo, da je v tistih dolgih dveh nemških stavkih okoli 30 napak. Ali ni to sramotno? Veste, kaj mi je prišlo na misel pri čitanju te spake? Mislim sem si, da nezavednost in baharija z nemščino raste na enem in istem štoru.

* Slovenec načelnik stavbenemu uradu novorskega mesta. Za načelnika mestnega stavbenega urada v Bitolju v novi Srbiji, ki šteje 80.000 prebivalcev, je imenovan Slovenec inženir Josip Skobrne.

* Ameriški blagor. Iz neke vasi na Krasu je odšel pred časom v Ameriko gospodar. V ta namen je prodal par volov, da je imel za pot. Danes želi priti domov — in žena mora prodati iz hleva še kravo in junco, da pošlje svojemu možu potnico. Mislimo, da k temu ni treba dostaviti nobene besede. Ljudstvo slovensko, ne sili v tujino!

* Sparovčke naj naročajo slavne hranilnice in naj jih izpostavijo s primernimi priporočili, n. pr. z narodno-obrambnim „Vestnikom“. Marsikateri zaveden Slovenec ali Slovenka bo vrgel notri drobiž, ki ga sedaj po nepotrebnem porabi.

* Vojna uprava kupi za 3. kor v Gradcu 9600 met. stotov rži. Ponudbe je poslali do 16. decembra t. l. na c. kr. intendantco 3. armadnega zbora v Gradcu.

* Vsi nadomestni rezervisti odpuščeni. Vojno ministrstvo je odločilo, da se vsi nadomestni rezervisti letnika 1912, ki so še v aktivni službi, s 15. decembrom uvrstijo v neaktivno stanje.

* Slavno c. kr. poštno ravnateljstvo! Čudno se nam zdi, da c. kr. poštni uradniki ne poznajo Konjice na Štajerskem, oziroma: Prihova, p. Konjice. Že ime Prihova mora butniti v oči vsakega šolarja iz ljudske šole, zgodi se pa skoro redno, da roma pismo z označenim naslovom v Pristavo pri Sv. Emi, ki je vendar skoro v takem razmerju do Konjice kakor na primer Lemberg na Štajerskem s Ptujem. Če pa gg. uradniki ne ločijo črke „h“ od „st“, pa prosimo, naj se jih pouči ali pa jim naroče primerna očala.

* Šolska klop -- kot postelja. Poštni uradnik Ivan Pospisil v Pragi je sestavil šolsko klop, ki se da izpremeniti in porabiti za posteljo. Ta iznajdba, ako se uvede, bi prišla prav ob času vojnega stanja, ko se porablja šolska poslopja za bolnišnice. Tudi ob raznih velikih slavnostih bi dobro služile, ko je treba preskrbeti prenočišče številnim tujcem. Iznajdba je že patentirana v vseh večjih državah.

* Stare gozdne poti so javne. To razsodbo je izreklo upravno sodišče v neki pravdi, ki je tudi za naše ljudstvo zanimiva. Nek veleposestnik je imel lep gozd in po sistem gozdu je peljala že kakih 70 let pot, ki sicer ni bila javna, a tudi nikoli preklicana. Posestnik je hotel sedaj pot zapreti, češ, da on ni nikoli dovolil tiste poti, a upravno sodišče je izreklo, da je kljub temu pot javnega značaja in je nima on več pravice zagradi.

* Zadrugi tečaj. Ker se od več strani povprašuje, če se bo letos vršil zadrugi tečaj, javljamo vsem, da se bo tečaj vršil, če se bo oglasilo primerno število udeležencev. Tečaj bo trajal teden dni in se bo vršil v Mariboru, če bo večina udeležencev blizu Maribora doma, ako pa bo večina udeležencev iz spodnjega dela, pa v Celju. Kdor se želi tečaja udeležiti, naj to nemudoma javi Zadrugi v Zvezi v Mariboru, Koroška cesta 5.

* Kmetijska šola na Grmu priredi za mladeniče iz vinorodnih krajev, ki se hočejo praktično izvežbati

v vseh potrebnih vinogradiških in trtničnih delih, praktični viničarski tečaj, ki bo trajal od 16. februarja do 31. oktobra 1914. V ta tečaj se sprejme 8 učencev v starosti od 16 let naprej. Viničarski učenci dobe brezplačno hrano in stanovanje in v denarju nagrade, skupaj 85 K. Prošnje, katerim je priložiti izpustnico ljudske šole in krstni list (namesto krstnega lista se priloži tudi lahko domovnico) je vložiti pri ravnateljstvu kmetijske šole na Grmu, pošta: Kandija pri Novem Mestu, do 5. januarja 1914.

* Premog se ne podraži. Poroča se, da se premog za enkrat ne podraži kot je bilo to pred kratkim rečeno. Tako podražene pomeni seveda v velikih mestih za delavske in srednje sloje pravo nesrečo. Zato je tem bolj razveseljiva vest, da se podražene za sedaj ne vplje.

* Tržno poročilo. Razmere na svetovnem denarnem trgu so se zadnji čas tako izpremenile, da so večje angleške, francoske in nemške banke znižale obrestno mero pri vlogah, kakor tudi pri posojilih, za ½%. Z novim letom bo baje znižanje obrestne mere pri večjih denarnih zavodih splošno. — Za seno velja v Gradcu sledeče cene za 100 kg: seno sladko 9—12 K, kisló 8 K 50 vin. do 11 K; slama 8 K do 8-K 50 vin. — Tovarnarji tkpanj v Avstriji so sklenili, znižati ceno svojim izdelkom s 1. januarjem 1914 za 3—5 vin. pri 1 kg. — Na Štajerskem bodo tekom časa vse male pivovarne izginile. Tako poročajo listi, da je I. graška delniška družba pivovarinarjev kupila sedaj tudi pivovarno Pferši v Fürstenfeldu. Bogati židje ne marajo malih tekmovalcev.

* Mnogo je še naročnikov, ki še niso obnovili naročnine za l. 1914. Nekoč je pa še tudi takih, ki dolgujejo naročnino za nazaj. Storitve še pred prazniki svojo dolžnost! „Slovenski Gospodar“ stane za celo leto samo 4 K.

* Štajerska za Slov. Stražo: Martin Meško, župnik pri Kapeli 20 K; Jernej Voh. kanonik v Mariboru 10 K; nabrano po imeinovanem v Pilstanju 5 K; Jos. Pečnik, kaplan v Novicerkvi pri Celju K 450; Fran Radej, Maribor 2 K; Ant. Kocbek, župnik pri Sv. Križu nad Mariborom 2 K; J. Kogler, Gradec 3 K; Anton Kuhar, kaplan, Solčava 2 K; Fr. Lom, župnik, St. Peter na Kronski gori 1 K; podružnica v Hočah pri Mariboru, iz nabiralnika g. Jos. Gselmana v Sp. Hočah 4 K; p. družnica v Hočah pri Mariboru, daroval g. Jos. Gselman, pos. v Sp. Hočah 1 K; podružnica Dobrna pri Celju 11 K; mohorjani v Polenšaku 2 K; mohorjani v Loku pri Zid. mostu K 880; mohorjani v Sp. Kungoti 3 K; mohorjani v Gor. Kungoti 2 K; mohorjani v Središču K 672; mohorjani pri Sv. Križu pri Ljutomeru 20 K; mohorjani pri Sv. Križu v Slatine K 4620; mohorjani pri Sv. Vidu nad Valdekom 4 K; mohorjani pri Sv. Jurju ob Ščavnici 21 K; mohorjani v Gornjemgradu 10 K; mohorjani v Dobrni pri Celju 16 K; podružnica pri Sv. Križu nad Mariborom, iz nabiralnika 7 K; kat. slov. izobraž. društvo v Kapelah 10 K; mohorjani v Konjicah K 4814; moh. rjani v Zavodnju 4 K; mohorjani Belevode pri Šošanju 8 K; mohorjani v Leskovcu pri Ptuju 25 K; mohorjani v Šmibelu nad Mozirjem 3 K; mohorjani v Cirkovcah K 550; mohorjani v Dramljah 11 K; mohorjani pri Sv. Križu nad Mariborom 8 K; mohorjani Vurberg pri Ptuju K 310; mohorjani pri Sv. Trojici v Halozah K 450; mohorjani pri Kapeli 15 K; mohorjani pri Vel. Nedelji 23 K; mohorjani pri Sv. Urbanu nad Ptujem 4 K; mohorjani pri Sv. Trojici v Slov. gor. 6 K.

* Junaštvo in zves oba. Spomini častnika švicarske garde Ludovika XVI. V založbi Kat. tiskovnega društva v Gorici je izšel zgodovinski roman z gorenjim naslovom. Pisatelj je znameniti nemški romanopisec Josip Spillmann D. I. Slovencev znan že po mnogih poslovenjenih spisih. Kakor druga dela istega pisatelja, bo gotovo tudi pričujoče našlo mnogo prijateljev, zaka po vsebini in izpeljavi je čez vse zanimivo. Cena za vez. izvod 4 K po pošti 30 vin. več. Cena za broš. izvod 3 K po pošti 30 vin. več. Knjiga se dobi v prodajalni Kat. tisk. društva v Gorici in v raznih knjigarolah. — Našim društvom, kakor tudi posameznikom knjigo toplo priporočamo.

* Pogosto se še tudi dandanes vidijo travniki, ki so obraščeni z mahom, vidijo se tudi pašniki, kjer raste razni plevel namesto dobrih in redilnih trav in detelj. Uvidimo se, da še dandanes kmet svoje zemlje bolje ne gnoji, recimo s Tomaževo žlindro.

* Hamburg—Amerika Line se je odločila tudi za leto 1913 pripraviti več vženj po Sredozemskem morju. To potovanje se bode izvedlo z luksuz-panikom „Meteor“. Začnejo se dne 11. januarja, 8. februarja, 14. marca, 14. aprila in 5. maja iz Hamburga oz. Genue in Benetk. Vozne cene znašajo s prvorazredno oskrbjo na krovin vred glede na dobo potovanja od 420 mark naprej. Ceniki se na zahtevo zastoj vpošljejo. Glej inserat 930.

* Cenj čitate se opozarjamo, da ima tiskarna sv. Cirila v Mariboru veliko izbiro božičnih jasic in okraskov za jasilce in božična drevesca v zalogi. Tam bodo dobili tudi krasne božične in novoletne razglednice, raznobarvni papir in listje, sploh vse potrebščine za izdelovanje umetnih cvetic in vencev. Istotako tudi priporočamo njeno veliko zalogo krasnih molitvenikov, rožnih vencev, križev, kipov itd. kot primerna božična in novoletna darila. Cene so nizke, izbira velika!

Mariborski kraj.

m Maribor. Dne 16. decembra ob 10. uri dopoldne se vrši pri c. kr. finančnem okrajnem ravnateljstvu v Mariboru dražba najema užitninskega davka. Natančnejši pogoji se lahko zvedo pri tem ravnateljstvu, kakor tudi pri pristojnih kontrolnih vodstvih in oddelkih finančne straže.

m Maribor. Znano Šumenjakovo trgovino na Tegethofovi cesti 57 blizu gostilne „Pri pošti“, je prevzel g. Josip Serec. Novi trgovec ima v zalogi vse blago „Slovenske Straže“. Trgovino toplo priporočamo.

m Maribor. Po sklepu občinskih odborov v Gradcu in Mariboru, se zgradi pri Felberjevem otoku blizu Kamnice nad Mariborom velika elektrarna, ki bo dajala električno moč Gradcu in Mariboru. Stroški so preračunjeni na 14 milijonov kron. Maribor se je zavezal, prevzeti 2000, Gradec 6000 konjskih sil. Vsega vkup se bo dobilo, kakor se računji, 20.000 konjskih sil. Dobra misel, samo, če je naši vsenemški kratkovidneži ne bodo zavozili tako kot povsod drugod.

m Maribor. Prihodnjo nedeljo, dne 14. decembra ob 10. uri dopoldne, se bo vršilo v Zadrugi Zvezi v Mariboru (Cirilova tiskarna) velezanimivo predavanje profesorja in jeruzalemskega romarja dr. M. Slaviča o: „posetu pri starih faraonih“. Slovenci, Slovenke iz Maribora in okolice, pridite v obilnem številu k temu predavanju in privedite še svoje znanec seboj. Vabi „Slov. Straža“.

m Sp. Sv. Kungota. Obstrelil se je v levo roko v nedeljo zvečer, to je 7. decembra, mladenič Alojz

Celcer, gostilničarja sin v Gradiški. Igral se je neprevidno z revolverjem ter ni opazil, da se nahaja v njem patrona. Pri tem se revolver sproži, krogla sredi mladeniču v desno na levi roki, kjer običi. Hude bolečine bodo ostale njemu v spominu, drugim pa v svarilo, da je treba pri ravnanju z revolverji, kakor sploh s strelnim orožjem, velike previdnosti.

m Sp. Sv. Kungota. Ob sklepu letošnjega Konstantinovega jubileja dne 8. decembra se je slovesno blagoslovil veliki križ na tukajšnjem pokopališču, ki je bil prenovljen s svetoletnimi milodari nekaterih dobrih župljanov. Križ in Kristusovo podobo je prenovil kipar I. Sojč iz Maribora, Marijino sliko na pločevino pa akademični slikar S. Fras iz Slivnice. Oba sta izvršila svoje delo v splošno zadovoljnost.

m Sv. Križ nad Mariborom. Pri občinskih volitvah je Slovenska Kmečka Zveza zmagala na celi črti. Za župana je zopet izvoljen dosedaj vzgledni župan Filip Galunder. Svetovalci pa so: Anton Waldhuber, Jožef Gartner in Alojz Hauptman. Občina Sv. Križ s svojimi vrlimi katoliško-narodnimi možmi je dika in ponos naše domovine.

m Gor. Sv. Kungota. Velika dobrotnica naše župnijske cerkve je poleg drugih presvetla gospa I. vana kneginja Odescalchi. Ta za vse dobro vneta in požrtvovalna visoka gospa ne želi nič bolj, nego da bi cvetelo versko življenje in bi se vsepovsod Bogu dajala dolžna čast, posebno pa v cerkvi. Zato je pred kratkim iz lastnega nagiba nakupila deske in iz teh desek dala po cerkvi napraviti pod. To pa je storila zaradi tega, da bi ljudem v zimskem času olajšala obisk cerkve in da bi ljudje tudi po zimi pri sv. maši, kadar je sv. Rešnje Telo izpostavljeno, po cerkvi ne stali, ampak brez izgovora lahko klečali kakor se spodobi. In kaj rada je plemenita dobrodelnica za ta lep in vzvišen namen žrtvovala potrebno svoto denarja. Bodi ji za ta blagi čin tisočera hvala!

m Gor. Sv. Kungota. Tukajšnji faran, Anton Holler, kmet na Vrtilcu, se je dne 26. novembra t. l. pri Sv. Juriju ob Pesnici poročil s Kunigundo Harič.

m Jarenina. Umril je 83letni Mihael Železinger, bivši gostilničar in veleposestnik v Vukovskem dolu. Rajni je bil vrl katoliško-narodni mož; njegova hiša je bila na „Slovenskega Gospodarja“ že od nekdanj naročena: pri njem so se vršili prejšnja leta pogosto naši politični shodi. (Žal, da zadnji čas naša Jarenina glede političnih shodov tako zaostaja.) Pogreba rajnega se je udeležilo veliko število ljudstva. Č. g. dekan je imel pretresljiv nagrobni govor. Svetila rajnemu večna luč!

m Selnica ob Muri. Umril je tukajšnji veleposestnik Jožef Nikl, p. d. Kovaček. Rajni je že od nekdanj pri vsakih volitvah zvesto stal na katoliško-slovenski strani. Dasiravno ni znal ne pisati ne brati, vendar je sivolasega starčka veselil vsak naš napredek. Svetila pokojniku večna luč!

m Sv. Lenart. Okrajni šolski svet v Št. Lenartu je g. nadučitelju Simonu Ješovniku čestital k njegovi 40letnici slavnosti kot nadučitelja v Sv. Rupertu v Slov. gor. in mu tem povodom izrekel vnovič svoje popolno priznanje.

m Sv. Lovrenc nad Mariborom. V proslavo Konstantinovega jubileja, in kot sklep tega, za krščanstvo izredno pomenljivega leta, smo obhajali Lovrenčani mesto 2dnevnega češčenja presv. Rešnjega Telesa, 3dnevno 6., 7. in 8. decembra, tekoma katere je znan oče kapucin iz Celja razložil pomen jubileja. Farani so se udeleževali v izrednem številu te pobožnosti, in daši ni pel nad fanti obljubljeni korobač očeta kapucina, so bili vendar kljub temu res častno zastopani pri obhajilni mizi. Tako je prav! Cesarju, kar je cesarjevega in Bogu, kar je božjega!

m Sv. Venčesl. G. nadporočnik Vošnjak je zadnji teden delal poskušnje z dinamonom I. A pravzaprav to niso bile samo poskušnje, to je bilo pravo obdelovanje zemlje s tem razstrelivom. V dveh dneh je na svojem posestvu v Gornji Ložnici razstrelil 60 velikih smrekovih in borovih storov, da so se mnogoštevilni gledalci kar čudili učinkom. Tudi je isti gospod nadporočnik pokazal, kako se osuši močvirje s tem razstrelivom. Drugi dan že ni bilo mlake, kjer je deževalo dinamom I. Da se pokaže učinek tudi pri skalovju in pri živem drevesu, je g. Vošnjak v vinogradih tinjskega župnika razstrelil mogočno skalo, katero je zdrobilo popolnoma. Tudi živo drevo — hrast — je podrl z dinamonom. Najbolj se je obneslo in je torej priporočljivo delovanje s tem razstrelivom pri izruvanju storov, pri osuševanju močvirja, pri razstrelbi skal. V mehki zemlji je učinek seveda tudi ugoden, toda delo je predrago s tem načinom. Najmanj priporočljivo je podiranje živnega drevja na ta način, ker se drevo razcepi in razleti na treske, da vsaj spodnjega ploha ali debela ni. Zahvaljujemo se g. nadporočniku za trud ter ga prosimo, naj nas še bolje vpele v novih poskušnjah v tako obdelovanje zemlje. Kakor slišimo, bo g. nadporočnik tudi v zmrznjeni zemlji še pokazal učinek novodobnega razstreljevanja. Hvala Bogu, nesreče ni bilo nobene, čeprav se je veliko delalo z razstrelivom na obljudenih krajih vpricho obilnih gledalcev.

m Ho e. V nedeljo, dne 14. decembra priredi telovadni odsek Orel poučno zborovanje. Vabljeni so vsi prijatelji. Govori Fr. Zebot.

m S Lovrenc nad Mariborom. Podružnica Slov. Straže za Sv. Lovrenc in Puščavo bo imelo v nedeljo dne 4. decembra v gostilni g. Oswald p. d. Šumej občni zbor in volitev novega odbora. Slovenci, na plan.

m Laporje. Ob priložnosti blagosloavljanja zastave Dekl. Marijine Družbe v Laporju priredi naše izobraževalno društvo v prostorih gop. Mastinšek svoje zborovanje ob pol 3. uri popoldne. Navzoč bo tudi dr. Hohnjec. K mnogobrojni udeležbi vabi odbor. Vršil se dne 14. t. m.

Ptujski okraj.

p Ptuj. Dr. Jurtela brani svojo posojilnico v glavnem glasilu Narodne stranke. Svoji k svojim! Kakšna je ta obramba, je razvidno iz dr. Jurtelovega očitavanja, da nemških zavodov nismo nikdar napadli. Seveda o Št. Lenartu, Laškem itd. g. liberalni prvak ni ničesar čital.

p Sv. Marko. Posojilnična hiša je hvala Bogu popočinoma gotova in ima tudi že svoje prebivalce. Tudi uraduje se že v novih, lepih prostorih. Radi poznega časa se bo vršila slovesna otvoritev po novem letu. Čast dela ta hiša celi fari. Ponosen pa je lahko posebno na njo on, ki se je za njo največ trudil, namreč naš vrli predstojnik g. Ivan Veršič. Brez njega ne bi „Posojilnica“ nikdar stala ali vsaj tako kmalu ne. Zato mu smemo biti Markovčani prav hvaležni.

p Leskovec. Ze lepo število „Slovenskega Gospodarja“ zahaja k nam. Lahko bi ga še 10krat več. Zahaja pa k nam tudi nebodigatreba „Štajerc“. Leskovčani, ali veste, kaj je „Štajerc“? Nemeec ni, ker ima slovensko obleko. Slovenec ni, ker je napolnjen nemškega, lutrovskega duha! „Štajerc“ je najgrši list, ki krošnjari s šnopsom pa z nevero! „Štajerc“ je glasilo nemških proždrimovceev. Vsako soboto zvo ni ob 9. uri. Dobri kristjani molijo tedaj očenaš in vero za zašle kristjane. Dobri Leskovčani pa molite takrat za vse, ki berejo „Štajerca“ in imajo naročene ga. In skrbite, da postanete kmalu naročnik „Slov. Gospodarja“, kateri se niste. Proč s šnopsom in „Štajercem“ iz naše lepe župnije!

p Ormož. Te dni sem imel priliko, govoriti z možem iz Središča, ki mi je pripovedoval, kako lep shod so imeli naši poslanci v Obrežu, udeležba je bila obilna, celo Središčani, kateri se preveč ne bojijo biča svojih voditeljev, so bili zastopani. Čast jim! Naši možje opazujejo delo naših poslancev, so jim za to delo hvaležni in radi pridejo na njih shode, da slišijo, kako se trudijo in kaj dosežejo. Seveda naši ljudi Središčani so na ta shod zelo hudi, in gorje tistim Središčanom, ki so si drznili brez dovoljenja Njih prevzvišenosti, veleučnega in velemodrega g. Jožela iti na ta shod. Sli so pa vendar, in to je lepo. Moj prijatelj iz Središča mi je povedal, da so vsega, kar se na svetu hudega zgodi, krivi naši poslanci, sami gospod Joža so baje rekli, da se je državni poslanec dr. Korošec sam osebno pripeljal v Ormož, da bi pridobil ormoške Nemce za to, da ne bi volili svojih zastopnikov, če zmagajo prokleti „klerikaleci“. Ubogi dr. Korošec, česa Vas vse ne dolžijo! Enega pa Vi baje vendar niste krivi, tako mi je zatrdil moj prijatelj iz Središča, tega namreč, da se v glavah nekaterih Središčanov še vedno ne more zdaniti, da se v glavah nekaterih, ne vseh, prav malo jih je že, vlada vedno trda tema. Te teme je baje kriva tista hudobna muha, ki brni vedno in vedno na ušesa srediških voditeljev glasno: „Vi ste sami za-se“, ta glas poslušajo kaj radi gospodje iz Središča in zato prezrejo vse, kar se okrog njih godi, ta glas goji v njih sreih tisto trmo, ki je že napravila veliko škodo trgu Središče in celemu okraju. Moj prijatelj pa mi je zaupal tudi še, da je vendar že veliko upanja, da se enkrat zasveti tudi v glavah srediških voditeljev, to pa zato, ker gine v Središču od dne do dne število tistih, ki bi se doseđanjem voditeljem dali še dolgo voditi, in ko bodo iz veličastne visočine svojih voditeljskih stolcev telebnili v nižavo navadnih človeških bitij, pa bodo zagledali 100 solnc in milijon zvezd in jasno jim bo vse, kakor je nam jasen dan sv. Jakoba. Ker pa ravno o Jakobu govorim, pa moram povedati še tudi to, ta huč bi že davno bila lahko vzšla gospodom Središčanom, če bi eden gospod, ki je ravno tako Jakob, kakor eden srediških voditeljev, samo, da je na Grubah doma, svoj vpliv, ki ga ima samo pri liberalcih in pri nikom drugem, porabil v to, da bi vsaj tuintam priporočal Središčanom malo, čisto malo modrosti in prazmernosti. To bi ta gospod čisto lahko storil, saj je vedno v njih družbi, toda težko je pripraviti, česar človek sam nima. Ta gospod še rad ogiblje naših ljudi, ve za vse delo liberalcev, priporoča nam slovo, pa samo na korist liberalcem, da, vse kaže, da jih potrjuje v njih nazorih navdušenje k odločnosti proti kršč. stranki, voli vedno z liberalci najstrupenejše nasprotnike krščanske stranke. V celem okraju vlada prepričanje, da bi Središčani brez tega gospoda nikdar ne bili prišli tako daleč; nam pa je to prav, saj se ravno radi tega nenaravnega pobratinstva polagoma krha kamen za kamnom od liberalne središke skale, na mesto katere bo za nekaj let mlajši in pametnejši rod zasnoval krščanski središki trg, ki bo pomilovalno gledal nazaj na čas, ko se je krščansko prepričanje milostno dovoljevalo le še nekaterim, pa še tem samo skrivaj; daj Bog, da bi ta čas včakal tudi gospod Jakob na Grabah in bil takrat tako zvest pristaja novega roda, kakor je zdaj starega, na svojem ugledu si gotovo ne bo tako škodoval, kakor si škoduje zdaj.

p Vodranec pri Središču. Poročil se je dne 24. novembra Lukman Anton s Tomažič Alojzijo iz Obrža pri Središču in se je nabralo pri tej veselji priliki 14 kron za Slovensko Stražo. Mladima novoporočencema iskreno čestitamo in želimo, da bi bilo srečno!

p Stoprce. V ponedeljek, dne 24. listopada, sta obhajala Ignac Vtič, bivši kmet v Delu, v Sitežu, in njegova žena Alojzija, roj. Kidrič, zlato poroko. Sedanja Stoprčani se take slovesnosti v Stoprceah ne spominjajo. Oba zlatoporočena sta še tako krepka, da dočakata lahko biserno poroko.

p Svetinje pri Ormožu. Dekliška Zveza ima v nedeljo 14. t. m. svoj mesečni sestanek. Dekleta, pridite polnoševilno!

Ljutomerski okraj.

l Ljutomer. (Odgovor „Nar. Listu“ št. 48 z dne 27. XI. 1913.) Ze večkrat sem imel čast, da me je „N. List“, oziroma „Komarof Mihalek“ „razčesal“. Da mi pa tako „česanje“ ni škodovalo, je najočividnejši dokaz to, da še zmiraj e e l hodim po Ljutomeru. Odgovarjati na te napade se mi ni zdelo vredno; kajti vselej sem se pri njih spomnil na besede nekega dijaka, ki je pri izpitu kot prvega osmerih blagrov imenoval sledečega: „Blagor ubogim v duhu, ker — ne vejo, kaj delajo“. Ker pa zgoraj omenjena št. 48. „N. L.“ podtika mojemu složnemu razmerju do splošno visokospoštovanega gospoda šolskega ravnatelja Robiča neprimerno, občevanje z njegovo gđč. hčerko, smatram za svojo dolžnost, da pribijem to očitavanje kot podlo laž. Ne pišem teh vrst toliko v svoj zagovor ali v obrambo svoje duhovniške časti — človek, skrit pod imenom „Komarof Mihalek“, mi te ne more vzeti — temveč zato, da bralec spozna, kako se razumejo liberalni klevetniki na obrekovanje. Ko bi bilo namreč na tem zlobnem sumničanju le količkaj resnice, bi me dopisnik ne pozval pred sodni stol „N. L.“, ampak bi gotovo vedel drugo pot, da me pri mojih predstojnikih ovadi. Ne oziraje se na ta in na morebitne bodoče napade v nasprotnih časopisih, hočem iti po začetni poti naprej. Ljutomerski Orel — Na zdar! Ljutomer, dne 6. decembra 1913. Andrej Lovrec, kaplan.

Sv. Jurij ob Ščavnici. V nedeljo, dne 30. novembra, smo spremljali predrago nam mater in babico Lucijo Plešič na zadnji poti, k grobu. Umrila je v 79. letu svoje starosti ter se preselila po truda-polnem, težkem življenju v boljše, srečnejše, kjer ni trpljenja in ne solz. Oko slehernega je bilo rosno, ko smo stali ob odprtem grobu rajne in to tem bolj pri lepih besedah, ki jih je govoril gospod profesor dr. Fr. Plešič svoji materi za slovo. Naj ti bo lahka domača zemlja, počivaj v miru, blag ti spomin!

l Gor. Radona. Mladeniška Zveza ima v nedeljo, dne 14. t. m. po večernicah v bralni sobi svoj mesečni sestanek. Ker je na vspredu zanimivo predavanje č. g. voditelja, zatorej mladeniči pridite v častnem številu.

l Okrajna hranilnica v Ljutomeru je sklenila v svoji seji dne 30. novembra 1913 zvišati obresti s 1. januarjem 1914 od hranilnih vlog od 4% na 4 1/2%, od posojil pa od 5 1/2% na 5 3/4%. 1893

l Mala Nedelja. Občni zbor kmetijske podružnice se vrši v nedeljo dne 21. t. m. po rani službi božji v šoli: Dnevni red: Poročilo o delovanju podružnice v letu 1912. Vpisovanje udov in pobiranje udnine. Predavanje o osebno-dohodninskem davku in pomenu kmetijskega knjigovodstva (govori g. Holc). Volitev odbora za dobo nadaljnjih treh let. Naročila na travniško in deteljno seme, kakor tudi semena pese (rune), cikurije itd. Travniško in deteljno seme se bo dobilo po polovični ceni. Slučajnosti.

l Čebelarstva podružnica Sv. Jurij ob Ščavnici ima v nedeljo, dne 14. grudnia čebelarstvo zborovanje po rani maši pri Kapeli gostilna Divjakova. Čebelarji pridite polnoševilno.

Slovenjgraški okraj.

s Slovenjgraški okraj. Poslanec dr. Verstovšek je dobil zadnji teden obvestilo od finančnega ministra, da je ta dovolil na njegovo posredovanje za slovenjgraški okraj podpore 19.000 K po toči in uimahl prizadetim posestnikom. Poslanec je tudi že izposloval raznim občinam podporo za občinske ceste pri deželnem odboru. Prizadeva si pa doseči še večje podpore v ministrstvu za javna dela in poljedelskem ministrstvu za škodo, ki jo je povzročila povodenj zlasti v slovenjgraškem in marenberškem okraju.

s Muta. Otroška veselica v slovenski šoli na Muti se je zadnje nedelje kaj lepo izvršila. Kljub slabemu vremenu je prišlo mnogo starišev in drugih prijateljev naše mladine. Razni otroški prizori so bili prav zanimivi. Ravno tako so nekaj posebnega deklamacije otrok te šole. Nazadnje je nastopil Miklavž ter so bili otroci obdarovani z obleko — mesto božičnice.

s Na Muti je odprl novo trgovino mešanega blaga g. Miloš Oset.

s Brezno ob Dravi. Zunaj nam je narava nanaenkrat prinesla mrzle in neprijetne dneve, v cerkvi in v srcih pa so nam oč. sosedni duhovniki zanečili vesel plamen svetega navdušenja za naše zveličanje po svojih temeljnih in poljudnih nagovorih povodom 3dnevne koncem svetega leta. Ribniški gospod župnik so nam razložili in dokazali neumrjočnost in vrednost človeške duše ter našo odgovornost za isto; puščavski so izpričali božanstvo Kristusovo iz tisečletne ljubezni, ki jo uživa, in ravno tako krajnega sovraštva, ki je trpi Gospod. Remšniški gospod kaplan so nam podali dvojno sredstvo za olepšanje duše: pravo kesanje in vredno sveto obhajilo; ožbalski so nas učili, skrbeti za krščansko vzgojo otrok, osobito šoli odrasle mladine. Na praznik Brezmadežne so vič. g. dr. Hohnjec z navdušenim, veličastnim govorom o pravem, čednostnem in vernem življenju po zgledu kristjanov-mučenikov zaključili cerkveno pobožnost. Nato so pri poznem opravilu vsprejeli 40 deklet in 30 fantov v novoustanovljeno Marijino družbo ter so v globokoumnum, z zgodovinskimi podatki podprtem govoru, povdarjali na ugodno potrebo in vsestransko korist Marijinih družb zlasti za mladino ter pobijali navadne ugovore in predsodke. Dekliška družba je še isti dan uprizorila živo sliko poklonitve Brezmadežni: vera (Pavline), upanje (Rižnik), ljubezen (Sluga), Devica (Plazovnik), Materi (Mori), Kraljici (Adam), Priprošnjici (Otrovec). — Blagoslovi Bog po Mariji njuni družbi in vsyo fari!

s Brezno ob Dr. V spomin Konstantinovega jubileja je dobila tukajšnja farna cerkev — med obmeje-

nimi Slovenci edina Marijina ob levem bregu Drave višje Maribora — po veledušni darežljivosti domačih in sosednjih faranov povsem novo, prijazno lice, v priprosti, pa čedni slikarji. Na cerkvenem stropu so mišne podobe svetnikov in svetnic božjih lepo razvrščene: sv. Mihael, v spomin 25letnice knezovega Skofovanja (daroval Arich), sv. Andrej, zaščitnik lavantske vladikovine (č. g. župnik ribniški), sveta Boštjan (Vizjak) in Rok (Mori) ter sv. Florjan (Rižnik) in pa Lavrencij (Mori) kot priprošnjiki; sv. Ana (Kac), sv. Neža (Mori), Brezmadežna (Kozjak Iv.) in sv. Brigita (Kozjak Mar.) kot zavetnice. Delo samo hvali in toplo priporoča svojega mojstra, vernega, narodnega Slovenca, s krščanskimi pomočniki, gospođa Franca Horvat v Mariboru.

s Dravska dolina. Ko zvedo tukajšnji, sicer ne preveč pobožni ljudje, za vedno se množeče, velike nesreče ob Dravi pri Fali, spoznavajo v njih prst božji. Pri tem podjetju se daje domačinom toliko raznega pohujšanja v verskem in nraavnem oziru, da mora pravični Bog pošiljati dovolj glasne opomine, da še živi.

s Slov. Gradec. Četrto adventno nedeljo, 21. decembra, je po večernicah občni zbor podružnice Slov. Straže. Govori prof. dr. Hohnjec.

Konjiški okraj.

k Konjice. Različni Nemci in posiljemci so si še vedno v laseh, a ker si imajo menda obojestransko marsikaj očitati, se tudi po hudem prepiru kmalu pobotajo, kakor n. pr. po zadnji občinski seji. Vrana vrani ne izkljuje oči!

k Konjice. Rojstni dom premil, in prevz. škola, kneza dr. Mihaela Napotnika, je dobil novo hišo. Postavil jo je g. Franc Napotnik, sedanji posestnik in brat njih Ekselence. Dne 2. decembra je bila hiša blagoslovljena. Mil. g. arhidijakon, ki je izvršil to veselo opravilo, je ob tej priložnosti k slovesnosti povabljenim v svojem nagovoru obrazložil visoki pomen in zasluge katoliško-narodne, od vseh spoštovane Napotnikove rodbine. Naj dobri Bog čuva nad novo hišo, kakor je nad staro, in naj blagoslovljiva njegova ljube prebivalce! Ob tej priložnosti so darovali gostije za Slovensko Stražo 13 K 28 vin.

k Konjiški okraj. Kedaj bodo le kaj volivce v okrajni zastop, tako se že večkrat povprašuje med tržani in kmečkimi posestniki. G. Possek, naš „modri“ komisar, pa imajo menda drugih „skrbi“ dovolj. Davkoplačevalci pa bi vendar radi izvedeli, za kaj se bo kaj porabil deželni prispevek v okroglem znesku po 12.000 K, kakšen je kaj proračun za l. 1914, kako bo s cestami, dokladami itd. Slaba leta, drag denar, pa še slabo gospodarstvo, to nas mora uničiti! Na dan s pravico in resnico!

k Konjiški okraj. Slovenci konjiški, ali se kaj gibljete? „Straža“ nam je očitala oslovsko potrpežljivost. Ali jo bo kmalu konec? Ako bi bili složni v narodnih in narodno-gospodarskih stvareh, delavni, modri, nepristranski, odločni, pa tudi diplomatični, bi najbrž šlo, tako pa — Bog obvaruj! Pa naj nam „Straža“ kaj boljšega svetuje.

k Oplotnica. Šulterajnske šole še, hvala Bogu, nimamo; a kaj bi tudi ž njo? Toliko je potrebna in bi se ji ravno tako godilo kakor pošlinemškemu posojilnemu društvu v občinski hiši, četudi so poleg nemškega napisala dali tudi slovenskega. Denarja ni v kasi, pa učencev bi ne bilo v šoli.

k Prihova. Nič mi ni žal, da sem šel dne 30. novembra gledat Miklavža. S težavo sem se preril skozi gnečo in zavzel lep prostor, da sem vse videl in vse slišal. Uvodne besede g. kaplana so me spravile v pravo Miklavžovo razpoloženje. Igra: „Pridi sv. Miklavž“ mi je zelo ugajala, ker so dečki in deklice nastopali korajžno in naravno in je igra uedolžno-vesela. Deklamacija je bila lepa in primerna. Nastop sv. Miklavža je bil sijajen. Jaz nisem bil nič vprašan, a sem dobil sladkorja in peciva trojne vrste. Bog vam plačaj! Kadar bodete kaj podobnega priredili, le povejte! Pridem zopet.

Celjski okraj.

c Celje. Naš štajerski rojak g. Fr. Veble, doma iz brežiškega okraja, je bil na Dunaju promoviran za doktorja živnozdravništva. Mladi doktor je brat delavnega g. Andreja Vebleta, odvetniškega koncipijenta pri g. dr. Benkoviču v Celju. Čestitamo!

c Vojnik. Po kratki, a silno mučni boleznii, je previdena s sv. zakramenti za umirajoče, preminula Terezija Majcen, p. d. Lukavska. Rajna je bila prepričljivo znana gostilničarka in posestnica na Proseniškem pri St. Jurju ob juž. žel. V svojem življenju je mnogo razdelila v dobrodelne namene. „Slovenski Gospodar“ je bil v njeni hiši dobro znan prijatelj. Pogreba se je udeležilo veliko število ljudstva. N. v m. p.!

c Gor. Ponikva. Šhod, ki se je v nedeljo, dne 7. decembra, tukaj vršil, je bil nad vse sijajen in dobro obiskan. Č. g. župnik Gorišek ga je otvoril. Posl. Pišek je poročal o deželni in državnem zboru ter odgovarjal na razna vprašanja. Izrekla se je soglasno zaupnica vsem poslancem S. K. Z.

c Iz Braslovč. Razne težkoče in neprilike pri naša neugodno jesensko vreme in mrzla zima šolskim otrokom, zlasti bolj oddaljenim, ki vsled slabih potov ne morejo opoldne domov, pa tudi bližnji neradi zapuste gorko šolsko sobo, čeravno vedo, da jih čaka doma toplo kosilo, in se rajši zadovoljijo s kosom suhega kruha. Taka neugodna hranitev vpliva kvarljivo na telesni in duševni razvoj nežne mladine. Zadržna

desetletja je nastalo mogočno gibanje v povzdigo socialnih razmer med ljudstvom, zlasti se je jela javnost zanimati za otroka glede njegove vzgoje in telesnega razvoja. Med take socialne naprave smemo prištevat tudi šolske kuhinje, kjer dobivajo otroci v zimskem času toplo kosilo. Kakor znano, bavil se je s to zadevo celo letošnji deželni zbor in dovolil izdaten prispevek, seveda, če bo sprejet mali finančni načrt pravčasno, toda preveč se zanašati na to pomoč, ne gre, in treba je širne javnosti, ki naj pomaga vzdrževati to prekoriščno napravo. Pri nas obstoji šolska kuhinja že nad 11 let in je ljudstvo uvidelo veliko važnost te naprave, zato rado prispeva v gotovini ali naturalijah. In kaj bi tudi ne! Saj se gre za najdražje, kar imamo, za naraščaj naroda. Ako bode ta krepek, čil in zdrav, se bode zamogel protiviti vsem neprilicam življenjskih razmer in razvijati svoje duševne in telesne moči. Nočem dalje razmotrivati o važnosti šolskih kuhinj, pač pa me veže dolžnost, na kratko omeniti, kako je to podjetje delovalo preteklega leta. Pričelo se je kuhati 20. novembra 1912 in nehalo 1. marca 1913, kuhalo se je skozi 64 dni in razdelilo v mesecu novembru 1912 948, decembra 2437, januarja 1913 3151 in februarja 2483 ali skupaj 9019 porcij kosile. Kuhala so se sledeča jedila: zabeljen ali mlečen riž, kiseli krompir, zelje in fižol, repa in fižol, prežgana juha; enkrat smo poskusili s konzervami, pa ni šlo, otroci jih ne marajo in imajo rajši domača okusno pripravljena jedila. Pri delitvi porcij se je upošteval tudi higijenični moment, da so imeli otroci vsak svoj krožnik, ki se je takoj umil, predno je dobil kosilo drugi otrok. Kuhala je nadržiteljeva soproga, pri razdelitvi so pa pomagale večje deklice iz 5. razreda ter so se obenem vadile v raznih kuhinjskih opravkih. Vseh stroškov je bilo nad 450 K brez prispevkov v naturalijah. Poročilo in račune je pregledal slavni okrajni šolski svet vranski in iste odobril vsled odloka z dne 29. maja 1913, št. 230. Da so se zamogli pokriti izredno veliki stroški, gre hvala vsem vrlim dobrotnikom tega podjetja. V prvi vrsti je omeniti blag. g. E. baron Cnobloch, graščak v Žovneku, nadalje č. g. dekan Hribnik, č. g. katehet Vogrinec, velecenij. g. Jos. Pauer, trgovec in šolski ogleda, g. dvorni svetnik dr. Vovšek, g. Fl. Rak, veleposestnik, tvrčka Zotter in drugi. Prav lep uspeh je imel „Zabavni večer“, kojega sta priredila g. Jos. Rajnik in šolsko vodstvo. Ker se utegne tudi to leto kaj prirediti, se že sedaj vabi cenjeno občinstvo k mnogobrojnemu obisku. Ves čisti dobiček je bil namenjen šolski kuhinji. Kot posebna dobrotnica se je izkazala slavna posojilnica v Braslovčah ter dovolila zdatno podporo. Slav. e. kr. šolski svet je prepustil brezplačno kurivo. Volila smo sprejeli po rajnem Jož. Erjavcu, Ant. Korun in J. Traunčker ter Lizi Hielberger. Posebej je še omeniti, da so nekateri otroci dobivali kosilo v župnišču skozi celo leto. Vsem tem vrlim dobrotnikom naj bo na tem mestu izrečena prisrčna zahvala z željo, da ostanejo tudi v prihodnje zvesti podporniki šolske mladine. Zahvala gre pa tudi vsem drugim, ki so prispevali v naturalijah ali drugače podpirali podjetje. Vsem rajnim dobrotnikom pa, za katere se je priredila dne 19. novembra sv. maša-zadušnica, naj podeli Vsemogočni obilo plačilo in naj ostanejo mladini v hvaležnem spominu. Ob sklepu teh vrstic obračam se do širne javnosti, zlasti do vas, spoštovani kmetovalci, da blagovolite tudi letos stegniti svojo darežljivo roko in pomagati s primernimi doneski v naturalijah ter po možnosti podpirati to podjetje. — Šolsko vodstvo Braslovč, dne 22. novembra 1913.

c Loka pri Zsumu. V velikem številu smo se zbrali dne 8. decembra popoldne pristaši K. Z. v gostilni g. Gajšeka, kjer se je vršil shod K. Z. Prvi je govoril naš državni poslanec in deželnega glavarja namestnik, dr. Jankovič. Opisal nam je delovanje naših deželnih in državnih poslancev ter razjasnil razne koristne predloge, ki so jih stavili naši poslanci. Iz govora g. poslancev smo jasno izpredvideli, da so naši državni kakor deželni poslanci vredni našega zaupanja. Urednik Žebot pa nam je opisal cilje Kmečke Zveze, Slov. Kršč. Soc. Zveze in Jugoslovanske Strokovne Zveze in še posebej boj naših poslancev v Gradcu. Navzoči delavci so sklenili, da si ustanovijo skupino J. S. Z. Ob koncu se je med velikim navdušenjem sprejela resolucija, v kateri se izreka našim državnim in deželnim poslancem zahvala in popolno zaupanje. Protestira se proti zapostavljanju pravic slovenskega naroda pri naših sodiščih. Naših, po cesarski postavi zasiguranih pravic si ne damo več krati. — Shod se je v vsakem oziru zelo lepo izvršil.

c Šmarje. Nek moder dopisnik sanjari v „Slov. Narodu“, da „klerikalci“ v našem okraju nazadujejo. Modra glava je menda prespala dobo zadnjih 6 let, sicer bi morala vedeti, da so pred približno 6 leti liberalci gospodarili skoro v vseh občinah, a sedaj imajo le še Šmarje v svoji oblasti. Padla je Ponkva, St. Vid, Šmarska okolica, Sladka Gora, Sv. Peter na Medvedovem selu, nemčurjem se je izrgala Ev. Ema, kratkoma: kmečke občine so temeljito pomele z liberalci. A vendar si drznejo liberalci lagati v svojih listih, da „klerikalci“ nazadujejo v okraju. Sicer pa je upanje, da bodo liberalci pri prihodnjih volitvah v okrajni zastop še bolj tepeni ko sedaj in bodo še lahko bolj lagali ko sedaj, da — „klerikalci“ nazadujejo.

c Loka pri Zidanem Mostu. Igra: „V tem znamenju boš zmagal“, ki se je vršila v nedeljo, dne 7. t. m., je krasno uspela. Udeležba je bila kljub slabemu vremenu sijajna. Okrog 170 gledalcev je z zanimanjem prisostvovalo igri. Igralci so izvrstno nastopali, dasiravno jih je bilo nekaj prvč na odru. — Vsi, ki ste bili na kakšenkoli način zadržani, pridite v ne-

deljo, dne 14. t. m. po večernicah v župniški prostor, kjer se bo igra ponovila. Vstopnina: sedeži 1 K, stojišča 40 vin.

c Iz Polzele. (Božičnica). Podpisano šolsko vodstvo se usoja tudi letos obrniti se do vseh slov. rodoljubnih src z uljudno prošnjo, da nam blagovolite priskočiti na pomoč z raznimi darili za našo božičnico, namenjeno za slovenske otroke. Naš nasprotnik „Schulverein“ dela isto, seveda v veliko darežljivejši obliki ter nam stem ugrablja našo deco. Da zajezimo vsaj nekoliko to za narod pogubno delo, primorani smo prijeti za, od nasprotnika vsiljeno orožje. V to nam pa manjka sredstev. Prosimo torej v imenu naše še slovenske mladeži vse rodoljube, kakor tudi posamezne narodne korporacije, da nam blagovolijo nakloniti primerna darila, bodisi v denarju, bodisi v blagu ter na ta način posmestati začetenka g. dr. V. Cervinka, okrož. zdravnika na Polzeli, ki je že daroval v ta namen znesek po 30 K. — Podpisano šolsko vodstvo, ki sprejema vsa tozadevna darila, mu izreka tem potom najtoplješjo zahvalo ter želi obilo posnemovalcev. Izkaz daril se priobči v slovenskih listih. Šolsko vodstvo na Polzeli.

Brežiški okraj.

b Brežice. Kakšno gnezdo „intelligence“ so naše nemškutarske Brežice, se vidi lepo na tem, da so se zadnje tedne tudi naši „Nemci“, od škricev in postopačev pa do „visoke gospode“, postili ob težkih žgancih, ki jim jih je zgnel „Štajerc“ iz telečje krvi po receptih vodiške Johance. Zares, te brihtne glave in pa ptujski šnopsari z uredniki „Štajerca“ vred spadajo skupaj, so eni drugih vredni! Pa dober tek! — Govori se tudi o nekem slovenskem bivšem pisatelju — hočem reči: pisacu, da posebno v eni gostilni proti kolodvoru neprestano krošnjari z „Narodom“ in drugih liberalnih listov klobasari o taisti stvari. Kolika duševna revščina, ki se zadovolji s tako neslano slamnato rezanico! Pa za liberalce in štajercijance je vse dobro, čim neumnejše je, tem boljše!

b Zakot pri Brežicah. Zadnji čas srečujem vedno pogostejše male šolarje, ki blebetajo nekaj nemščini podobnega, pa kričijo „Gutentak“, „Kriskot“ in podobno. Torej mora le biti res, kar sem čital letos v Vašem listu, da je bilo to jesen zopet več slovenskih otrok potisnjenih v nemško šolo. Ali mora starišem igrati veselja sree, ko slišijo doma otroka tako besediti v tujem jeziku! Le počakajte: Če se zdaj že otroci sramujejo pozdrava v materinem jeziku, se bodo kmalu sramovali tudi matere in očeta. A takrat bo za kesanje prepozno. Tužna nam majka, da se tukaj na štajersko-kranjsko-hrvaški meji dobijo tako zaslepljeni stariši!

b Rajhenburg. Shod Dekliške Zveze je bil zelo živahen. Govorile so: Bence Antonija o molčečnosti ter priporočala vsem pravilo: „Ne pravi vselej, kar veš, vedi vselej, kar govoriš“. Amalija Suhar poziva tovarišice, naj gojijo hvaležnost proti Bogu, starišem, predstojnikom, Zupančič Marija povdarja velik pomen Marijine družbe za dekleta. Najbolj zanimiv je bil pa trogovor, ki so ga imele Medvešek Neža, Suhar Amalija in Bence Antonija. Prvi dve sta se pogajali za to, kakšen pomen ima Izobraževalno društvo in Dekliška Zveza. Bence A. jima je vse natančno razložila, na kar se je tudi nezapljivost prvih dveh izpremenila v gorečnost za dobro stvar. H koncu je pozval voditelj Marijine družbe na podlagi navedenih psov liberalnega časopisja vse udeleženke k zavednosti in odločnosti, ki naj se kaže v tem, da dosledno delujejo proti liberalnim listom ter razširjajo katoliške časopise. Udeleženke je bilo nad 150. Prihodnji sestanek se vrši v nedeljo, dne 4. januarja 1914. Tedaj bo tudi občni zbor Izobraževalnega društva, katerega naj se vsi člani polnoštevilno udeleže.

b Rajhenburg. Umrla je po težki bolezni Jul. Resnik, bivša posestnica Žmavčeve lastnine. V nedeljo je bil pokopan Janez Hlavžar, bivši posestnik v Lokvah. V 8 dneh ga je vzela pljučnica. V Dekliško Marijino Družbo je bilo sprejetih na praznik brez. Spčetja 69 deklet.

b Pilštanj. Radi slišimo naše krasno zvonjenje. A kadar nam naznanja, da je zopet verno srce nehalo biti, tedaj se nam zdi, da se zvonovi jokajo in mogočno kličejo: Kmalu bomo tebi peli, tebi žalostno doneh. Še-le v ponedeljek smo zagrebali zemeljske ostanke dobre, 74 let stare gospodinje Apolonije Kožuh, ki je s svojim blagim rajnim možem vse otroke Bogu darovala, kajti vsi 4 sinovi so čč. bratje lazaristi, hčerka pa usmiljenka. — V nedeljo zvečer je tržan Martin Potočnik za vselej zaprl svoje trudne oči. Dosegel je lepo starost 80 let, ker je bil vedno trezen in zmeden. Posnemajmo ga v zmrznosti! — Dne 22. novembra se je na Pruskem ponesrečil Jurček Gorjup iz Klak. Mladenič je bil miren in pohleven, le škoda, da je šel v tujino po prezgodnjo smrt, kakor Resnik Jakob, Prešiček Cene in Žuraj Jože. Pač marsikateremu je v nemških rudokopih ugasnila luč življenja! Kolikim pa luč svete vere! Katere najbolj obžalujemo?! Da se nam ne zgodi kakor tem ponesrečencem, ostanimo doma v zdravem zraku med vernimi brati in sestrami!

b Brežice. V nedeljo, dne 14. decembra ob 7. uri zvečer priredi v Narodnem Domu gledališko igro s petjem „Legijonarji“.

Najnovejše.

Sijajna zmaga na Kranjskem. Naša S. L. S. je v tork pri volitvah v kmečki skupini sijajno zmagala s svojimi kandidati na celi črti. Od liberalcev najbolj osovraženi dr. Krek je izvoljen z ogromno večino. Liberalna stranka leži pomandranja na tleh. Slava zavednim kranjskim kmetom!

Zmaga na Kranjskem. Naši kandidati so dobili: dr. Šušteršič 4159, Povše 4142, dr. Krek 3009, Eoček 6421, Vehovec 6420, dr. Lampe 6354, Zuro 4464, Demšar 3531, Zabret 3606, dr. Žitnik 3736, Drobnič 3593. Pogaznik 2314, Škulj 2341, Lovšin 2408, Perhave 2032,

ALI SE VAM NE SMEJE SRCE, CENJENA GOSPODINJA,

če ogledujete svoj bliščeči beli zaklad na perilu? In ni li po trata in nespamet, uničevati to drago perilo s slabim in samo navidezno cenejšim milom? S Schichtovim milom, znamka "Jelen", se ne snazi perilo samo brzo in brez truda. Vsled zajamčne neškodljivosti mila z jelcnom se obdrži mnogo let kot novo, obdrži vedno svoj beli blesk in ima prijeten vonj.

Dermastia 1645. Skupno so dobili naši kandidati v kmečki skupini 32.719, liberalci pa samo 8797.

Državni zbor. Včerajšnja seja državnega zbora je bila zelo burna. Rusini so ob začetku seje začeli s hrupno obstrukcijo, ki je trajala 2 uri. Ob enih popoldne je bila seja prekinjena; nato so se vršila posvetovanja predsednikov raznih strank, katerim se je posrečilo Rusne pregovoriti, da so dovolili glasovanje o osebno-dohodninskem davku. Ob 7. uri zvečer se je seja zopet začela, v kateri je bila predloga o prenosu osebno-dohodninskega davka sprejeta. Izmed manjšinskih predlogov je bil R. Škarjev predlog, naj se davek še le začne pri dohodnini 1600 K, sprejet z enim glasom večine (196 proti 195). Prihoda seja državnega zbora bo še le prihodno sredo; tako je Rusinom in Poljakom dano dovolj prilike, da se pobotajo zavoljo volilne prenosne.

Novo francosko ministrstvo je sestavil radikalni svobodnemislec Doumergue. Skoro vsi člani novega ministrstva so zagrizeni nasprotniki katoliške cerkve. Uboga Francoska!

Graško tržno poročilo.

Sejem z rogato živino dne 4. decembra 1913. Cena je bila za 100 kg žive teže: klavni voli, tolsti 88—106 kron (izjemoma 112 kron), poltolsti 74—84 kron; suhi od 62—68 kron; voli za pitanje od — do — K; klavne krave, tolste od 64—80, poltolste od 42—64, suhe od 30—42, biki od 64—80, dojne krave do 4. teleta od — do — K, čez 4 tele od — do — K; breje krave od — do — K; mlada živina od 60 do 80 kron. Kupčija slaba, cene nekoliko padle.

Cena klavne živine za 1 kilogram: teleta od K 1.12, K 1.20 teleta Ia (izjemoma cena od K 1.24 do K 1.28); mlade svinje od K 1.48 do K 1.66; nemške pitanske svinje od K 1.36 do K 1.46; ogrske pitanske svinje Ia od K 1.32 do K 1.36; ogrske pitanske svinje IIa od K 1.30 do K 1.32; mesne svinje od K 1.28 do K 1.30; bosnjaške pitanske svinje, od K 1.10 do K 1.24; ovce od K —80 do K —90; kozličji in jagneta od K — do K —. Kupčija slaba, cene nespremenjene.

Listnica uredništva.

Runeč, Tri Kralji pri Marenbergu, Severna Amerika, Frolah pri Sv. Ani na Krembergu: Hvala! Bomo porabili! Le večkrat kaj! Pozdrave! — Pilštanj: Hvala smo imeli že poprej drug dopis stavljen. Pišite še večkrat kaj. Saj so naši dopisniki na Pilštanju zadnji čas vsi utihnil. Pozdravljeni! — Sv. Anton v Slov. gor.: Kdo je tisti mož? — Sv. Barbara niže Maribora: Daljši dopis izročili "Straži". — Sv. Barbara v Slov. gor.: Vašo željo in prošnje bomo sporočili gg poslanem. — Sv. Andraž pri Velenju: Gospodje sami ne marajo takih zahval. Priporočamo se vam za druge dopise. — Sv. Venčesl: Tožljivo! — Tepanjski vrh: Tožljivo! Če ostrine črtamo, pa nima smisla. Pozdravljeni! — Sv. Bolfenk pri Središču, Zg. Gasterei, Polje pri Podčetrtku, Bočna, Konjice, Ormož, Rajhenburg: Pride prihodnjič.

Poslano.

Laški trg. Priporoča se na novo urejena trgovina z mešanim blagom in deželnimi pridelki. Jožef Osolin, ki se bo tudi potrudil cenj. občinstvu pošteno in dobro postreči. Vsak naj poskusi in prepriča se bo dobre in poštene potrebe. Osolin kupuje krmo, prage (švelerje) in vse druge deželne pridelke. 1405

* Drag šport je kupovanje slabega blaga. Nikdar naj ne odločuje samo cena, nego vse se naj poskusi in najboljšo obdrži. Kajti le dobro blago je v resnici po ceni. Edino na ta način se lahko tolmači čudovito soglasje v mnenju o Schichtovem milu, znamke "Jelen", ki ne manjka v nobenem gospodinjstvu in se v pravem pomenu besede vsaki dan milijonkrat obnese. Med milom in milom obstoja večja razlika kakor se navadno misli. Med tem ko slabo milo perilo v kratkem času razje in uoiči, tako da nekega lepega dne pod roko razpade, obrani dobro, čisto, jedrnat milo perilo mnoga leta kakor novo, prepreči prehitro raztrganje, mu da snažno bel, duhtéč lesk, in tudi zelo umazano perilo s primerno majhnim trudom in v kratkem času očisti. Te dobre lastnosti ima Schichtovo milo, znamka "Jelen" v največji meri. To milo je preizkušeno, nepokvarjen in zanesljiv izdelek te industrije.

R. Brezovnik trgovina v Vojniku

priporoča svojo bogato zalogo manufakturnega špecijskega in galanterijskega blaga, zeleznine, cementa, barv, firneža, lakov, usnja, stekla, kisljih vod, najboljših semen itd.

Domači pridelki se kupijo vedno po najvišjih dnevnih cenah. 1420

Loterijske številke.

Trst	3. decembra 1913	81	41	19	74	86
Dunaj	6. decembra 1913	69	8	52,	44	43

MALA OZNANILA.

Pojasnila o inseratih daje upravnistvo mestnim, ki priložijo znamko za 10 vin.

Hiša z gostilno, trafikno, žganjetoč in trgovina na deželi, eno uro hoda od mesta Maribor, na jako prometni okolici cesti, se pod ugodnimi pogoji proda. Tudi merski obrt se la ko brez konkurence vpelje. Naslov se izve v upravnistvu tega lista. 1320

Prodaj lep prostor za stavbo pri postaji Slivnica—Orehova vas. Več pove Alojz Frangež, posestnik v Radizelu št. 71. 1417

Pošten hlapec se sprejme v službo v župnišče. Naslov se naznači v upravnistvu. 1408

Posestvo, čez 9 oralov veliko, pol ure od Maribora, je na prodaj. Vse kar leži in stoji za 2000 K 4000 K ostane vključeno. Posestvo leži na ravnem. Vpraša se v Studenici pri Mariboru, Šolska ulica št. 9. 1416

Mlin na tri tečaje, ob dobrim vodi, hiša in vse novozidano, oz. prenovljeno, 2 do 3 orale lepe rodovitne zemlje zraven, ob lepi cesti, v obljudenem kraju (okraj Maribor), se radi smrti posestnika takoj po ceni proda. Naslov v urednistvu pod "Mlin št. 410".

Krasno posestvo

v mariborskem okraju, 10—12 oralov najboljše zemlje I. vrste, lep gozd, sadonosnik, njive in travnik. Lepa primerna hiša z gospodarskim poslopjem. Plačilni pogoji zelo ugodni. Več pove uredništvo Slov. Gospodarja pod "Posestvo" št. 1411.

Močen učene, od poštenih starešev se sprejme v trgovino Franc Sršena v Ljutomeru. 1400

Dobrodoča trgovska hiša

zelo po ceni, v celjskem okraju, stanovanje in trgovski prostori, 3 vrtovi ca 600 m², blizu tovarn letni promet 14000 K, pa se še lahko poveča, se proda radi bolehnosti posestnika za 12000 K. Malo naplačilo. Pojasnila daje le resnim kupcem brezplačno uprava Realitäten-Markt, Gradec, Hamerlinggasse 6 (3082). 1406

Lepo malo posestvo se proda. Meri šest oralov zemlje v enem kosu, z lepim, novim, zidanim gospodarskim poslopjem pri cerkvi in šoli. Več se izve pri Antonu Loznšek pri Sv. Marjeti na Drav. polju, p. Račje. 1418

Novo. Naznanjam cenj. občinstvu, da imam v zalogi vsakovrstne lončarske reči: n. p. najlepše in močne štedilnike z belimi ali modrimi ploščami po najnižjih cenah in tudi velike in male štedilnike; delam peči vsake velikosti. Vse po najnižjih cenah. Vsako popravilo štedilnikov, snaženje peči. Vse hitro in točno. Kdor hoče za mali denar dobro kupiti, naj pride ali piše na Jožefa Majer in Franca Kropše, lončarski obrt, Reichsstrasse 24, Maribor. 1343

Pr. da se posestvo blizu Maribora, 36 oralov vse za kmetijstvo potrebnega zemljišča, hrami so vsi zidani, z vsem, kar stoji in leži. Slučajno tudi na 2 polovicah. Več pove uprava. 1363

Ovčjo volno Ovčje kože,

kakor tudi vsakovrstne druge kože kupuje po najboljših dnevnih cenah K. Gränitz, Maribor, Gosposka ulica 7. 1199

Meso po ceni.

Prima goveje, telečje, ovčje meso 5 kg K 3.00, svinjsko 5 kg 4 K, povojeno 5 kg 5 K in K 5.50, salamini in klobase 5 kg K 5.30; v poštem zavoju franco po povzetju pošilja Geezavit Jankel, Herinese št. 39, Ogrsko. Prosi se za natančen naslov. 1383

Nova hiša na prodaj. Tri minute od farne cerkve v Poljčanah, 4 sobe, kuhinja, veža, velika klet, hlev, veliki vrt, travnik, velika njiva, vse za 6000 K, 2000 kron ostane vključeni. Več pove Vincenc Prešern v Poljčanah. 1384

Janez Marčič, čevljar

poprej v Dravski ulici se nahaja od 1. oktobra v Viktringhofovi ul. 10, nasproti gostilne „Sandwirt“ (Kirbiš). 1381

Pril. možnost za obrtnika ali penzionista. Majhno posestvo, hiša iz 2 sob, kuhinje, čumnate, kleti, kolarnice in dveh svinjakov z šupo, vrt in mali sadovnjak, studenec, vse novo zidano, deset let davka prosto. Solučna lega, lep kraj, 10 minut od farne cerkve v Slivnici in 5 minut od žel. postaje Orehova vas—Slivnica oddaljeno, na prometni cesti, za krojača, čevljarja posebno pripravno se pod ugodnimi plačilnimi pogoji takoj proda. Zglasiti se je pri Francu Kolman, mizarju v Orehovi vasi p. Slivnica pri Mariboru. 1372

Na prodaj. Proda se prav lepo posestvo, obsegajoče 35 oralov, med temi je 15 oralov travnikov, 5 oralov gozda, drugo njive in sadonosniki, mlekarna da na dan 70 do 80 litrov mleka. Nizka cena radi smrti v rodovini. Več se izve v Rošpahu pri Mariboru št. 50. 1371

Lepo posestvo se proda. Meri čez 8 oralov, velik sadonosnik v ravnini, blizu kolodvora, 2 sobi, kuhinja, klet, veža, hlev, skedenj, se z živino vred proda za 12.000 K, polovica ali še tudi več lahko ostane vključeno. Več pove Uršula Koren, Sp. Radvanje št. 60 pri Mariboru. 1398

Cep. leno trsje in ključ! Vinogradnikom se naznanja, da je velika množina ameriških trt na prodaj. Seznanj trt: pošip, rulander, burgunder beli in rudeči, muškata, žlahtina bela in rudeča, portugizec, laški rizling, ranfol, izabela in več tisoč korenjakov. Cena po dogovoru. Naročila se sprejemajo dokler bo kaj zaloge. J. Verbujak trsnikar, Breg pri Ptuj. 1295

Učena, starega 14 let, ki bi imel veselje do kamnoklesarske obrti, takoj sprejemem. Učna doba 3 do 4 leta. Učenec ima pri meni hrano, stanovanje, revnejši tudi obleko. Jakob Goloblič, kipar v Ljutomeru. 1279

Išče se trgovska pomočnica v trg na Spod. Štajersko. Biti mora vzgledna katolicanka, katera je zmožna voditi trgovino sama. Želi se, da se razume tudi na gospodinjstvo. Ponudbe se naj pošljejo na upravnistvo. 1342

Priden učene z dobrim spričevalom, slovenskega in nemškega jezika več se sprejme takoj. M. Berdajs, trgovina s špecijskim blagom in semeni, Maribor. 1336

Proda se lepo posestvo, 5 in pol oralov zemlje, med temi lep gozd, travnik in njive. Vpraša se pri g. Pukl v Razvanju pri Mariboru. 1389

Čevlarskega učene sprejme takoj Franc Rutnik, Tegetthoffova cesta 61, Maribor. 1397

Krasno posestvo v Trčovi pri Sv. Petru niže Maribora se radi ne-reče pristojno pod ugodnimi pogoji proda. Posestvo meri okoli 10 oralov, blizu 1 in pol orala je amerik vinograda v zelo dobrem stanu, nabere se letno 12—15 polovnj-kov in še več izvrstnega vina. Njive in sadonosnik se razprostirajo okoli novozidane hiše, pokrite z rezano opeko. V hiši so tri sobe, primerne za rokodelca. Tudi se lahko redi do 6 glav goveje živine in 20 svinj. Vse leži pri lepi cesti in je hoda v Maribor 1 uro, do cerkve in šole pol ure. Tudi gozda je čez en oral. Njive so vse v lahkem obdelovanju. Cena 15.000 kron. Nekaj lahko ostane vključeno. Kupci naj se ogledajo pri g. Antonu Fras, pos. v Trčovi pri Sv. Petru. 1396

Učene pridni, pošten, z dobrimi spričevali se takoj sprejme pri g. Jerneju Bračko, krojaču, Tržaška cesta 16 v Mariboru. 1368

Na prodaj je hiša z gostilno pri kolodvoru in tovarni takoj. Vprašanja na upravnistvo lista. 1369

Trsje na prodaj. Mozler, silvanec, laški rizling, žlahtina, drobni rizling, kraljevina, burgundec beli, vrbošek, ranfol, mešane vrste domačih sort in korenjaki. Cena po dogovoru. Anton Turin, Globoko, p. Studenice pri Poljčanah. 1367

Učene se proti dobremu plačilu sprejme v parnem mlinu v Kanži pri Pesnici. 1359

Proda se novozidana hiša, ki ima 7 sob, 2 kuhinji, klet, drvarnice in veliki hlev, dva vrta in 1 oral zemlje z drevjem nasajene, nekaj se lahko odproda za stavbišča. Oddaljeno je 15 minut od Celja za veliko ceno, cena je 16000 K 6000 K je vključeno, to ostane. Je zelo pripravno za obrtnika ali penzionista. Izve se pri Novaku, posest. v Čretu, p. Štore. 1365

Orožje in kolesa

na obroke. Posamezni deli najceneje. Ilustrov.

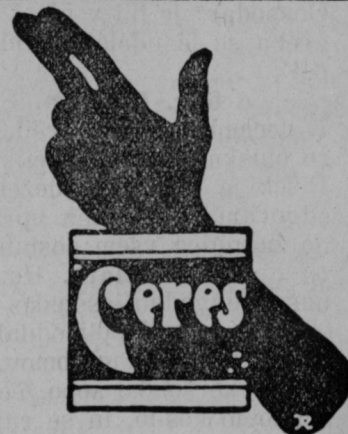
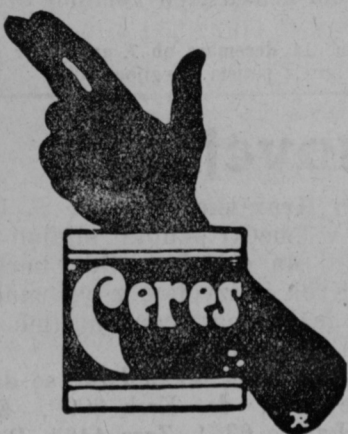

ceniki zastoj F. Dušek, tovarna orožja, koles in šivalnih strojev. Opočje na drž. žel št. 2121. 1333

Ženitna ponudba. Mladenič, star 24 let, katoliško-narodnega mišljenja, ki ima 1500 K denarja, želi v svrhu ženitve spoznati pridno in pošteno mladenko, katoliškega mišljenja, ki bi imela kje na deželi kakšno majhno posestvo. Na željo se pošlje tudi slika in natančen naslov. Morebitna ponudba s sliko, ki se precej vrne, na naslov tega lista pod „G. M. 1375“. Tajnost zajamčena.

Ostani vedno zvest dobremu,

ki se je kot tako obneslo. Jedilna mast „Ceres“ je znana pri vseh gospodinjstvih, ki morajo štediti, kot najbolj izdatna jedilna mast. „Ceres“ namreč ne vsebuje vode kakor druge masti. Jedilna mast „Ceres“ je popolnoma čista in zato mnogo izdatnejša. Pri uporabi se vzame vedno 1/4 jedilne masti „Ceres“ manj nego kake druge.

LISTER.

Slovenski mučenec.

(Povest. Spisal Fr. Kralj).
(Dalje.)

Po ločitvi od Tihomila je pospešil Rastko korak, da bi prišel hitreje domov, ker njegov oče je bil strog tudi proti svojemu edincu Rastku.

Nekak nov duh ga je danes prešinjal, kakršen doslej še nikdar. Prvikrat v življenju je govoril z misijonarjem. Slišal in videl je, da kristjani niso tako hudobni ljudje, kakor jih slika njegov oče. Ali jih torej oče ne pozna? Saj jih mora, saj je najučenejši v selu. Zakaj jih torej sovraži? Ta in enaka vprašanja so se pojavila v mladi Rastkovi glavi, a na-nja ni znal odgovora. Te uganke ni mogel razrešiti. In prvokrat v življenju se je pojavil v njegovi duši boj med ljubeznijo do očeta in med ono, ki jo je imel do Tihomila. Ali naj pove očetu, s kom je govoril? Saj ni doslej nikdar ničesar prikrival svojemu očetu, svoji predrugi materi Gorislavi. Toda... oče bo zaprl Tihomila kakor onega krškega misijonarja. Zato mora molčati, ker se mu je zdelo nemogoče, da bi on zakrivil Tihomilovo nesrečo. Ne, ne! Tega nikakor ne more storiti in torej ne sme povedati očetu. Zato bo rajši vse razodel materi, svoji ljubli materi. Kleče jo hoče prositi in s solzami, naj molči in naj mu dovoli, da gre poslušat Tihomila. Saj mu bo mati gotovo dovolila, ki mu hoče in želi samo dobro. In ne bo mu mogla odreči te prošnje; saj hrepeni po resnici, po veri.

V te misli vtopljen je stopil Rastko v očetovo hišo. Župana Radeja ni bilo doma. Mati Gorislava, prijazna žena, je bila sama v hiši. In Rastko je hitel k materi, ker mu ni dalo srce, da bi ji kaj zamolčal. Povedal ji je vse, vsega se ji je razodel: Kaj se mu je pripetilo danes, kako želi videti zopet tujca, kako je srečen. Povedal ji je vse, prav vse.

Mati je molčala. Sama poganka ni umela sreče kristjanov in tudi ni umela, zakaj hrepeni Rastko po tej veri. In tej veri naj žrtvuje svojega edince? Ne, ne! tega ne more, tega ji ne dopusti materina ljubezen. A ista ljubezen ji veleva, naj osreči Rastka, naj mu ne brani poti do sreče. In Rastko ji je tožil, da bo nesrečen, če mu ne dovoli, zahajati k Tihomilu. Prvi žarek milosti je posvetil v Gorislavino srce...

Po mnogih bojih, po silnih prošnjah in solzah Rastkovihi mu je končno dovolila, da sme hoditi k Vitigoju poslušat Tihomilov nauk. Kdo je bil tisti večer srečnejši nego Rastko?

In odslej je zahajal srečni Rastko dan za dnevom v prijazno Vitigojevo hišo in poslušal iz Tihomilovih ust sladke resnice svete vere. Skrbelo je Rastka edino to, da bi Tihomila ribič ne izdal, toda oče Radej ni črnil niti besedice. Morda je dobra mati Gorislava to preprečila?

Kako krasen prizor je bil, ko sta sedela ob Tihomilovih nogah goreči mladenič Rastko in zlatokod-rasta 10letna Nadica. Zdelo se je, da se je nebo odprlo in da sta priplavalata dva angela poslušat božji nauk. To navdušenje v očeh, ta nedolžnost na licih, to hrepenenje po Bogu in svetih stvarih, vse to jima je dajalo nekaj svetniški sijaj! Nadico je Tihomil utrjeval v verskem nauku, Rastka pa pripravljal na sveti krst. Skoro nevoščljiv je bil Rastko Nadici, ker se ni bil tako srečen, da bi bil krščen, dasiravno je bil starejši. Dan za dnem je pretelak kakor blisk in ure so se zdele Rastku vse prekratke. Saj se ni mogel ločiti na večer od Tihomila in vedno ga je prosil, naj ga kmalu sprejme v sveto cerkev.

Ko se je naučil očenaš in češčenomarijo, je v svoji preprosti nedolžnosti molil očenaš za očetovo izpreobrnjenje, a češčenomarijo za materino.

Veselja so žarela lica mladima otrokoma, ko jima je pripovedoval Tihomil o dobrem Bogu, o angelih-krilateh, ki otroke varujejo. Srce jima je od usmi-

ljenja plakalo, ker je božje Dete zmrzovalo v bornem betlehemskem hlevcu v mrzli decemberski noči. Huda sta bila na Jude, ker so Kristusa križali in Marijo žalili.

Svete zgodbe bi najraje vedno poslušala. Nista čutila ne lakote ne utrujenosti, kakar jima je pripovedoval Tihomil o egiptovskem Jožefu, o ubogem Lazarju, o treh mladeničih v ognjeni peči. In o Mariji? Njo sta ljubila tako prisrčno, kakor more ljubiti le nedolžno dete svojo nebeško mater.

Presrečen je bil Rastko, ko mu je Tihomil povedal, da bo prihodnjo nedeljo krščen. A zbirali so se že tudi temni oblaki nesreče nad Rastkom in Vitigojevo hišo.

V.

Megla je ležala ob Savi in zakrivala s sivkasto odejo selo Beli Kamen. Začela so se hladna jesenska jutra, ki pripravljajo ljudi za zimski prihod.

V tem času je šel ribič Dragomir zgodaj zjutraj proti županovi hiši. Čudno se bo zdelo marsikateremu čitatelju, zakaj ni ribič doslej še ničesar ukrenil proti misijonarju. Saj je vendar vse kazalo, kako ga sovraži in želi pogubiti. Toda ribič se ni hotel prenagliiti; hotel je prej poizvedeti za Tihomilovo bivališče. In ker ga ni bilo pri županu, je sklepal, da ga je morda kdo posvaril in opozoril na nevarnost. Posrečilo se mu je izvedeti, kje je Tihomil. Že dalj časa se mu je čudno dozdevalo, čemu prihaja vsak dan toliko ljudi od one savske strani. In zapazil je tudi, da ti vsi hodijo v Vitigojevo hišo.

Zato je šel nekega jutra skrivaj za njimi in poslušal skrit med drevjem, kako je Tihomil razlagal in oznanjeval vnetim poslušalcem Kristusov nauk. A še več. Videl je med njimi, ki so prihajali, tudi Rastka, in videl je njegovo mater Gorislavo. To ga je še bolj razjezilo in sklenil je, se maščevati. In sedaj ga vidimo na potu, ko gre izdat Tihomila, izdat županovega sina Rastka in njegovo mater, izdat vso občino, on, ki je sam krščen...

Rastko je s svojo gorečo molitvijo že nekaj dosegel: Marija ga je uslišala, kajti mati Gorislava je že hodila poslušat Tihomila Lepa sinova pobožnost in druge kreposti, katere je zapazila pri Rastku, od kar je hodil k Tihomilu, so bile za njo močen nagib, da je prihajala tudi sama poslušat misijonarja. Kakor se topi v pomladanskih dneh sneg v solnčnih žarkih, tako je preganjala goreča Tihomilova beseda mrzlo pogansko vero. Zavel je v njeno srce gorak in blagodejen dih krščanstva. Očetu Radeju seveda nista smela ničesar povedati, tem bolj goreče pa sta molila za njegovo izpreobrnjenje. Bila sta prepričana, da ne bo zastoj njuna molitev.

V prvem jutranjem svitu se je zbrala velika množica ljudi v Vitigojevi hiši. Med prvimi je bil goreči Rastko. Kako bi tudi ne bil? Saj bo drugi dan prejel sveti krst in z njim vred njegova blaga mati Gorislava.

In srce mu ni dalo miru, da bi bil ostal doma. Saj je tako hrepenel po svetem krstu in ni mogel dočakati onega dne, da se to zgodi.

Krščanska družbica je bila zbrana, le Gorislave ni bilo. Temu se je najbolj čudil Rastko, saj mora vendar biti zraven in poslušati zadnje nauke, ker bo drugi dan z njim vred krščen. Tihomil jim je dajal zadnje nauke, molil z njimi vse molitve in jih bodril, naj ostanejo vedno stanovitni in hrabri v krščanski veri.

In enoglasno so mu obetali verniki, da bodo s ponosom spoznavali Gospodovo ime.

Tedaj prihiti v tiho Vitigojevo hišo Dobroslava vsa prestrašena in vsa bleđa. Nič drugega ni mogla izgovoriti kakor besedico: „Izdani!“ In onemogla se je zgrudila na tla. Zmešnjava je nastala v mali sobici. Nekateri so hoteli iz hiše, drugi so se stiskali preplašeni k Tihomilu, ki je stal mirno sredi sobe in pomirjeval razburjene ljudi.

Rastko in Nadica sta se oklenila Tihomila, češ, pri njem sta najbolj varna. A nihče ni vedel, kdo je

otroke. Vendar pa so mu to zabranili. Samemu sebi je pa pognal kroglo v glavo in obležal je na mestu mrtev.

Odvadil jih je kleti... Kakor se marsikje naseli rada surovost in z njo grdo ter kletvinsko govorjenje, tako je tudi znano, da zlasti pomorščaki na ladjah niso nič kaj občuljivi ob takem govorjenju. O nekem poštemem kapitanu se pripoveduje, kako je na priprosti in lep način odvadil svoje ljudi, da niso več kletli. Ko je prevzel poveljstvo, je imel ganljiv, a krepk nagovor do moštva. Ob sklepu jih vpraša: „Ali mi hočete izkazati malo uslugo in mi prepustiti prednost v neki malenkostni stvari? Vsi so bili pripravljani in so to obljubili. Nato jih resno pogleda ter reče: „Torej mi obljubite in dovolite, naj imam pravico, da smem izreči jaz prvo kletvinsko besedo, noben izmed vas ne sme popred zakleti; še-le potem smete izgovarjati vam tako ljube kletvice, če jih boste prej od mene slišali.“ Malo čudna se jim je zdela ta želja, vendar so si mislili: Kapitan je prvi gospod na ladji, torej naj ima še to predpravo; seveda so odslej skrbno pazili na vsako njegovo besedo. Toda čakali so dolgo in zastoj. Iz kapitanovih ust ni prišla niti ena kletvina, in ker so se pomorščaki trudili, da izpolnijo svojo obljubo, ni bilo čuti na ladji nobene kletvice več. Radi tega se jim ni nič slabše godilo, ampak bili so mirnejši, veselejši, srečnejši in zadovoljnejši.

Namesto pred oltar, v smrt. Ameriški listi poročajo: Prve dni meseca oktobra t. l. se je napo-

sovražnik, kdo izdajalec. Pa ni bilo treba dolgo čakati. V tem trenutku so pridrli v sobo župan Radej, njegov hlapec in ribič. Radejev obraz je bil spremenjen, da ga skoro ni bilo mogoče spoznati. Žile so se mu napele do dvojne debelosti, jezne oči so plamtele in roke so se mu tresle same razburjenosti. V roki je držal kij, katerega je nosil vedno s seboj.

„Ti krščanski pes, ti zapeljuješ mojega sina in ženo!“ siknil je v Tihomila, ko je zagledal svojega Rastka, ki se je oklepal Tihomilove roke. Radeju je prikopala jeza do vrhunca, zamahnil je kij, katerega je držal v roki, proti Tihomilu. A v tem trenutku je skočil Rastko Tihomilu v obrambo in kijev udarec, namenjen Tihomilu, je zadel Rastka na glavo. In udarec je bil krepke moške roke, bil je besne očetove roke — na glavo svojega edince. Z bolestnim vzklikom: „Moj oče!“ se je zgrudil sin nezavesten na tla in rdeča kri je privrela iz odprte rane na čelu ter močila ilnata tla.

Bolestni kric: „Moj oče!“ je moral pretresti mozeg in kosti in pretresel je tudi besnega Radeja. A hotel je svojo žalost radi udarca utešiti nad Tihomilom. In znova je zamahnil kij proti Tihomilu. A udarec so prestregli možje, ki so se opogumili, da so se ustavili tudi županu.

„Pobijte vse in zvezite tega zapeljivca, da ga bom mučil vsem drugim v svarilo. Zažgite hišo Vitigoju, ker vsprejema krščanske pse pod svojo streho!“ Tako je kričal Radej in besnel dalje.

V tej občni zmešnjavi je ostal miren samo Tihomil. Vzel je v svoje naročje nezavestnega Rastka in rekel mirno:

„Srečni Rastko, prejel si krst krvi, ker nisi dočkal krsta vode!“

A iztrgal mu je Rastka iz naročja Radej in odšel iz sobe. Ukazal je obema spremljevalcema, naj mu pripeljeta Tihomila zvezanega v grač.

Rad je podal misijonar roki ribiču in hlapcu, ki sta ga zvezala. Opominjal in svarilo je ljudi, ki so ga hoteli osvoboditi, naj mirujejo in naj se ne maščujejo, sovražnikom.

Sredi med ribičem in hlapcem je šel Tihomil, mirnega, veselega obraza, saj je bil srečen, da je mogel trpeti kaj za Kristusa.

Na Tihomilovo prošnjo so mirovali tudi drugi ljudje in niso skušali osvoboditi ljubega jim misijonarjanarja.

VI.

Tihomil je bil v ječi. Težka hrastova vrata je županov hlapec zapahnil in Bog ve, kdaj in kdo mu jih bo zopet odprl.

Skozi okroglo okence je prihajala dnevna svetloba, ki je slabo razsvetljevala mokre stene in skromno slamnato ležišče.

Tihomil je zahrepenel po prostosti, ne zaradi sebe, ampak zavoljo svojih zapuščenih ovčic. Saj bodo odslej razkropljeni kakor jagnjeta brez pastirja po raznih selih. Zlasti ga je žalostilo, ker jih ni prej krstil; toda ravno dan poprej ga je zadela ta nemila poskušnja. Sam je rad trpel in ponosen je bil, da je zaprt zavoljo vere.

In kaj je z Rastkom? Ali je mrtev, ali je še živ? Nezavestnega je odnesel Radej domov, in pozneje ga ni več videl, niti ni ničesar zvedel o njem. In rad bi bil kaj več o njem zvedel — o svojem najboljšem učencu, ki je prvi trpel za krščansko vero izmed njegovih ovčic.

Tako je premišljeval in vneto molil, naj odslej nebeški Pastir čuva njegove ovce.

Ura za uro je počasi potekala, solnce se je nagibalo k zatonu, in v ječi je postajalo čim dalje bolj temno: a k njemu še ni bilo nikogar.

Zdelo se mu je, da ga hočejo z lakoto umoriti. Kar pride proti večeru nenadoma v ječo — Gorislava. Prinesla je jedi in pijače Tihomilu, Razveselil se je misijonar, da mu bo vsaj povedala, kako je z njegovimi ovčicami, kako je z njegovim Rastkom.

In prvo njegovo vprašanje je bilo: „Kje je Rastko? Ali je še živ?“ — (Dalje prih.)

Iz celega sveta.

Levinja je pridrla v solo v nekem kraju blizu Berolina. Žival je zbežala iz menežarije in drvila naravnost proti šoli. Otroci so bili seveda preplašeni in zmešani, da je bilo groza. Eden deček je prav hudo ranjen na glavi, kamor ga je zverina udarila s taco. Krotilec, ki je bil levinji hitro za petami, je potem razdivjano žival zopet spravil na varno.

Otrokovo truplo v zaboju. Na nekem berlinskem kolodvoru so uradniki odprli zaboj, iz katerega je prihajal nenavaden smrad. Zaboj je bil oddan pred 10. dnevi ter ga ni prišel nihče iskat. Našli so v njem truplo novorojenega otroka.

O starosti zemlje se že dolgo časa pripravajo fiziki in naravoslovci. Naravoslovci trdijo, da je naša zemlja stara najmanj 300 milijonov let, fiziki pa ji priznajo k večjemu 20—30 milijonov let. Zadnjo besedo v tem sporu je za enkrat izgovoril sloviti naravoslovec Strit, ki pravi, da je zemlja stara največ 240 milijonov let.

V Filadelfiji v Ameriki je sprevodnik cestne železnice, Levis Faber, povozil brez lastne krivde čletnega dečka. Obupna mati je stala pri cesti v črni obleki in z raztegnjenim prstom molče kazala na dotičnega sprevodnika, ki je povozil njenega edinega otroka. Sprevodnik je menjal prog, a nesrečna mati ga je vselej našla in kazala na ubogega moža kakor kaka prikazen. Mož si je ta prizor vzel tako k sreči, da je zblaznel in v blaznosti hotel usmrtiti ženo in 3

tila v Ameriko 18letna Nežika Gorenc, doma iz vasi Mahorovec pri St. Jerneju na Dolenjskem. Na potovanju v obljubljeno deželo jo je spremljal njen zaročenec Franc Udovč. Nameravala sta se takoj po prihodu v Ameriko poročiti. Nesreča pa je hotela, da je Nežika že takoj drugi dan potovanja obolela na parniku „Savoie“, in sicer za pljučnico. Po prihodu v Novi Jork dne 11. oktobra so jo takoj prepeljali v bolnišnico. Bolezen se je pa kljub zdravniški pomoči obračala vedno bolj na slabše in 20. oktobra je v imenovani bolnišnici umrla.

Drago premišljevanje. V računu nekega odvetnika se je našel ta-le odstavek: „Ponoči se prebudil in razmišljal o Vaši tožbi — znaša 20 kron.“

Predavanje iz fizike. Profesor: „Ta priprava je tako čudna, da bi je kmalu ne bili iznašli.“

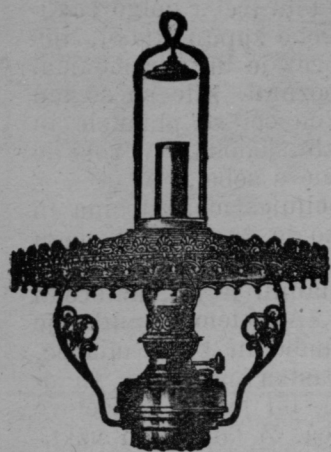
Grozna obsodba. A.: „Eriavec je obsojen zaradi umora in ropa na smrt in 12 let zapora.“ — B.: „Torej še po smrti ne bo imel miru!“

Prijetni spomini. Mihec: „Se zdaj se spominjam, kolikokrat sem Vam šipe pobil, ko ste imeli še pri sosedu prodajalnico.“ — Stacunar: „In jaz tudi še pomnim, kolikokrat sem te zato pretepel!“ — Mihec: „Kaj ne, to so bili luštni časi!“

Zadovoljen zadolženec. „Hvala Bogu, sedaj imam ravno toliko dolgov, da lahko od obresti živim!“

Dobrosrčen človek. Sođnik: „Ali Vas ni sram? Svojemu tovarišu ste v spanju ves denar ukradli!“ — Tat: „Ja, gospod sođnik, ali naj bi ga bil zbudil? To bi bilo vendar grdo, ko je tako dobro sJial!“

Edina štajerska steklarska narodna trgovina
Na debelo! Na drobno!

FRANC STRUPI :: CELJE
Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe. — Prevzete vse steklarskih del pri cerkvah in stavbah.
Najsolidnejša in točna postrežba.

Kdor svoj želodec ljubi,
 ne pije drugega, kakor
želodčni liker

Najboljši želodčni liker!
 Sladki in grenki.

Pristni „FLORIAN“ ne slabi in ne omami,
 ampak daje moč in veselje do dela!

Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Potrežba pošena.

Potrudite se obiskati domačega in narodnega trgovca Fr. Lenarta v Ptujju

ki priporoča cenj. občinstvu za jesen in zimo veliko izbiro novo-došlega vsakovrstnega modnega blaga za moške in ženske obleke, kakor tudi razno platno za životno in posteljno perilo.

Nadalje priporoča
 za jesen in zimo različne nove porhate, novo hlačevo, nove koece in odeje, nove štrikane robce in srajce, tepihe, dežnike, kravate, manšete, ovratnike, nogavice, rokavice ter veliko drugega novega blaga za oblačila.

Za mnogoštevilen obisk se priporoča **Franc Lenart.**

983 Kdor bo z blagom zadovoljen, naj pove svojim znancem
 Kdor bo z blagom nezadovoljen, naj pove meni.

Razpošiljalna in zaloga vsakovrstnih, zajamčeno pristnih dalmatinskih vin

J. Matković :: Celje

Zahtevajte cenike. Glavni trg. 529. Najnižje cene.

Potrežba pošena.

Prva štaj. trsničarska zadruga pošta Juršinci pri Ptujju

ima na prodaj cepljene trte najboljše kakovosti in sicer se priporočljive vrste na običajnih podlagah, kakor tudi na različnih križankah. Ceniki so brezplačno na razpolago.

Ako še niste, pošljite naročnino!

Prva slovenska izdelovalnica mostnih, živinskih in drugih tehtnic za trgovin in obrt, stav. in umet. ključavničarstvo

Ivan Rebek
 Celje, Poljska ulica št. 14

priporoča svoje tehtnice. Ilustrovani cenik na razpolago brezplačno in franko. 798 Sprejem tudi vsakovrstna popravila tehtnic in utež.

Serravallovo železnato kina-vino

Higien. razstava Dunaj 1906: Državna odlikovnica in častni diplom k zlati kolajni ::

Krepilno sredstvo za slabotne, malokrvne in rekonvalcente. Povzroča voljo do jedi, utrjuje živce in popravi kri. Izboron okus. Nad 7000 zdravniških pričeval.

I. Serravallo, c. kr. dvorni dobavitelj Trieste-Barcelona.

Kupi se v lekarnah v steklenicah po pol litra k K 2.80 in 445 po 1 liter k K 4.80.

Več kot 1 milijon kron
 ca. je v kratkih mesecih izplačalo zavarovancem društvo 1111 „Mädchenhort“.

Prvo splošno dobrodelno društvo za preskrbo dote in bala za dekleta, ki imajo namen stopiti v zakon

Vsak član plača v dveh letih 294 K in dobi čez 2 leti v slučaju poročitve 600 K in se torej svota obrestuje z 124%
 Sprejem članov: brez določene starosti, brez razlike glede vere, brez zdravniškega atesta.

Noben riziko! Zahtevaje takoj brezplačne prospekte od glavne izplačilnice „Mädchenhorta“ za Štajersko, Gradec Annenstrasse 9, ali od njenih izplačilnic v mnogih krajih. Voditelji vplačilnic se na Štajerskem in Koroškem povsod pod ugodnimi pogoji sprejemajo.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju registrov. zadruga z neomejeno zavezo **v lastni hiši**

obrestuje hranilne vloge po **5%** (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta šte. 9 prvo nadstropje

od dne vloge do dne vzdiga počenši s 1. januarjem 1913. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru registrov. zadruga z neomejeno zavezo

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadno po 4 1/2%, proti trimesečni odpovedi po 4 1/4%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so pošt. hran. poišč. (97.078) na razpolago. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo le članom in sicer: na vknjižbo prou. papirni varnosti po 5%, na vknjižbo sploh po 5 1/4%, na vknjižbo in poročstvo po 5 1/2%, in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopoldne in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne izvenzemski praznike. V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne. Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Stolna ulica šte. 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo).

POSOJILNICA V MARIBORU

Hranilne vloge sprejema in jih obrestuje: na vložne knjižice po $4\frac{1}{2}\%$ oz. vloge proti odpovedi po $4\frac{3}{4}\%$.
Naložbe v tekočem računu se obrestujejo po dogovoru.
Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Posojila se dajejo na zastavo in osebni kredit.
Eskomptujejo se menice ter odvarjajo krediti v tekočem računu.
Vplačani deleži 126.100 K. Rezervni zaklad K 344.683-87.
Lastno premoženje zadruga K 534.382-17.

V LASTNI HIŠI V NARODNEM DOMU

Vsaka odjemalka Stumpfove dobre ržene kave dobi k vsakemu zavoju (5 kg K 4—franko) 2 darila, pri večkratnem odjemanju tudi sukno za

bluze zastonj

s kavo poslana Vrečica se da porahiti kot posodin prt.

Jožef Stumpf,

tovarna ržene kave
Šlotov na Labi (Češko).

Vzorci in prošpekti zastonj in franko.

Prosim, da se naroča naravnost pri gornji tvrdki, ker je glasom postavte agentom pod kaznijo prepovedano v privatnih hišah žitno kavo prodajati. Vzorci in prospekti zastonj in franko. 1321

Pozor!

Slavnemu občinstvu v Mariboru in okolici uljudno naznanjam, da sem prevzel prejšnjo Alojz Šumenjakovo špecerijsko trgovino v Mariboru, Tegethofova cesta 57, nasproti južnemu kolodvoru.

Trgovino sem popolnoma na novo preuredil in založil z najboljšim špecerijskim blagom.

Imam v zalogi pristno najboljšo moko Majdičevih mlinov v Celju ter vso blago, ki se prodaja v korist Slov. Straže v Ljubljani kakor: vžgalice, Kolinsko kavino primes, milo, kremo itd. Ker se bodem potrudil da zadovoljim svoje cenj. odjemalce z dobrim blagom po najnižjih cenah, se prav uljudno priporočam in upam, da me bode slavno občinstvo kot domačina izdatno podpiralo.

Nakupljeno blago bodem po celem mestu brezplačno dostavljaj na dom.

Nakupujem tudi vsakovrstne deželne pridelke kakor: fižol, oves, pšenico, vinski kamen suhe gobe, smrekove storže po najvišjih dnevnih cenah.

Josip Šerec, špecerijska trgovina v Mariboru, Tegethofova. 57
Sprejem tudi dva učenca, prednost imajo tisti, ki so se že kje učili in ki stanujejo v Mariboru. 1415

Glas gre kakor blisk od kraja do kraja,

da prva kranjska pošiljateljska trgovina

R. Miklauc :: Ljubljana 205

razpošilja najbolj zanesljivo blago tako na trgovce, krojače, šivilje kakor tudi na druge odjemalce in naročnike. Tvrdka gleda le na velik promet ter ne išče velikega dobička in ima najboljše tvorniške zveze, veliko blaga pa sama izdeluje.

Torej zahtevajte

takoj cenik različnih predmetov iz

Prve kranjske razpošiljateljske trgovine

R. Miklauc :: Ljubljana 205

Prvo naročilo Vas pridobi tvrdki.

Obstoj tvrdke čez 40 let! 1413

Zahvala.

Podpisani sem bil zavarovan proti ognju pri banki „Slavija“ Meseca junija sem pogorel popolnoma ter mi je omenjena banka tudi ves zavarovani znesek po g. zastopnika Mravljaku iz Tovstega vrha brez ovirov izplačala. Zato sem temu zavodu najtepeje zahvaljujem za hitro izplačilo ter ga priporočam

Kozjak 23. novembra 1913.

1404

Kališnik Sebastjan

Lep konj in ličen voz pod ugodnimi pogoji na prodaj. Vprašanja na upravnitvo tega lista. 1412

Gostilna v najem

Graščinska gostilna na Varbergu pri Ptujju priljubljena izletnikom, se s 1. marcem 1914 na novo odda v najem. Tozade ne ponudbe, se naj pošljejo do 31. decembra 1913 pri graf Hebertu novem graščinskem oskrbnitvu v Ptujju, kjer se daje tudi vsa potrebna pojasnila. 1409

Kdor hoče dobiti?

za malo denarja veliko dobrega blaga, naj si naroči od „Prve slovenske spodnje štajerske razpošiljalnice“

J. N. Šoštaric, Maribor, Gosposka ulica št. 5

Ostanke raznega blaga n. pr. 20 m močnega belega platna za samo 8 K, 20 m posebno močnega za 9 K, 20 m zelo finega za 11 K, 20 m močnega druka K 8'60, 20 m posebno močnega za 10 K, 20 m zelo trpežnega 12 K. Za enako ceno kakor druk se dobijo tudi ostanke čajga, kambrika, levantina, pisanega platna in parhenta. Ostanke so v dolgoti od 2—7 m. Naročila nad 20 kron se pošljejo franko. Zamenjava dovoljena. 680

Zahvala.

Povodom smrti in pogreba našega ljubljenege očeta, dedeka itd.

g. Mih. Železinger,

bivšega posestnika in gostilničarja v Vukovskem dolu pri Jarenini

izrekamo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki so se v tako obilnem številu udeležili pogreba dragega rajnege, iskreno zahvalo. Posebno pa se še zahvaljujemo veleč. g. dekanu in duh. svetniku Jos. Čížeku v Jarenini za tolažbo in lep nagovor ob gomili. Ob enem se zahvaljujemo tudi šentiljskemu zdravniku dr. Ivana V. nigerholcu za zdravniško skrb. Vsem skupaj: Tisočeri Bog plati!

Vukovski dol, dne 8. decembra 1913.

1419

Zaljujoci ostali.

Za božično in novoletno sezono

priporočava trgovcem v nakup:

božičnih okraskov, svilenega papirja v vseh barvah, kreppapirja v vseh barvah, barvani papir na eno strani v vseh barvah, barvani papir na dve stran v vseh barvah, zlati in srebrni papir, sveče za drevo in čarobne svečice, cvetje za rože, žica, zlata pena, jaslice izgotovljene, podobe za jaslice, rutke.

Božične in novoletne dopisnice, kakor tudi druge vrste po jako nizkih cenah.

Na debelo!

Na drobno!

Goričar & Leskovšek

Graška ulica 7.

Celje

Rotovška ul. 2.

Rudolf Pevec,

eksportna hiša v

rabi veliko vagonov **hmelja, jabolk in krompirja** za izvoz ter pača najdražje po dnevni ceni, po dogovoru pismeno ev. brzojavno.

J. Fauland v Ptujju

trgovina z manufakturnim blagom se vsem priporoča. 576

Razprodajam

veliko zalogo ženil-robcev, tri-voglaste, različne barve, gladke ter rižaste, jako pripravno za božično darilo, komad K 340; priporočam tudi druga vsakovrstna darila po nizki ceni. 1000 komadov flanelnih odevj, široke 120 cm, dolge 180 cm za K 150 se dobijo dokler so v zalogi. Pričakujoč obilnega obiska se zabeležim

Jožef Ullaga, Maribor

Tegethofova cesta št. 21. 1100

Zakaj zasluži

OXO

kocka za govejo juho

najpopolnejše priznanje občinstva? Ker jo izdeluje že skoro 50 let obstoječa in svetovno znana

Liebig-ova

družba. Liebig-ova družba dobiva mesni izvleček, ki ga porablja za svoje kocke, izključno v lastnih tovarnah, ki delujejo pod znanstveno kontrolo in more zato prevzeti za dobro kakovost OXO kock za govejo juho vsakeršno mogoče jamstvo.

Alfa

Hočete li
krmo hitro pariti in ob enem z isto kurjavo ravno toliko vode segreti, ali pa uporabljati parilnik tudi za kuhanje žganja, potem kupite edino-le novi, večkrat patentovani izvirni brzoparilnik „Alfa“ iz najboljše železne pločevine, patentovano kurjavo, patentovano okroglo varnostno zaklopnico in obešajočo mečkalnico.

Ilustrovani cenik brezplačno.
Delniška družba Alfa Separator Dunaj XII/3

Dobiva se v vseh velikostih

1124

Alfa

Pozor! Cenj. kupovalci. Pozor!
Nova slovenska trgovina
Aloiz Brenčič, Ptuj

nudi cenj. občinstvu za
jesen in zimo samo sveže blago
kakor: najnovejše štife za moške obleke, ter sukno in volno za ženske obleke in bluze, mnogo trpežne hlačevine, veliko izbiro raznega parhenta stanovitnih barv, najmodernejše svilene, volnene, suknjene in štrikane robece ter vsakovrstnega platna za posteljno in živотно perilo in sicer hlače, srajce, nogavice, rokavice, predpasnike, ovratnike, manšete, otročje obleke, dežnike ter z eno besedo vse, kar spada v manufakturno stroko. Postrežba hitra in solidna! Za mnogoštevilen obisk se priporoča

narodni in domači trgovec
Aloiz Brenčič v Ptuj.

Nevo blago! Nizke cene!

Slovinci! Zavedajte se!

Trgovina s špicerijskim blagom

J. Ravnikar Celje
Gračška ulica šte. 21.

Trgovina z mleko in deželnimi pridelki

Blagovna slov. zaloga suhih in oljnatih bary, čopičev, firneža in lakov.

Kupujem po najvišji ceni deželne pridelke, vosek in vinski kamen.

Na drobno in na debelo!

Vedno sveža žgana kava

Zaloga rudninskih voda

Štefan Kaufman
trgovina z železino v Radgoni

priporoča svojo veliko zalogo štedilnikov, peči in vsakovrstne posode. 339

Učenca
sprejme takoj v uk Jos. Steiner, sedlar in jermesar v Zalcu. 1324

F. Prull mestna lekarna pri c. kr. orlu **MARIBOR**

Glavni trg št. 15 poleg mestne hiše.

Kapljice za svinje proti rdečici je izvstno zdravilo. Gotovo pomaga, že bolani svinji se lahko daje 3krat na dan ena mala žlica. Cena 1 steklenice 1 K.

Gospod A. H., Sv. Križ piše:
Hvala Vam za priposlano zdravilo: Svinjske kapljice za rdečico: Uspeh vrlo povoljni!

Gospod Janez K. piše:
Prav dobro pomagalo!

Nadalje priporočam:
Kapljice za želodčni krč: Stane 1 steklenica samo 50 vin.

Žganje proti trganju: Prav dobro mazilo pri prehlajenju v zgloboh in udih. Cena 1 K.

F. Prull mestna lekarna pri c. kr. orlu **MARIBOR**, Glavni trg šte. 15.

Zakaj kupujete
in naročujete pri Vam nepoznanih trgovcih? Domači Vam gotovo z boljšim, lepšim in cenejšim blagom postreže.

F. Seršen,
narodni trgovec v Ljutomeru,

ima veliko zalogo najnovejšega blaga za moške ženske in otroke; moške obleke gotovo za polovico ceneje, kakor tisti, ki si naročijo pri tujcih. Zimske cele obleke, volnati štof za ženske že od 3 K naprej. Posebno lepe reči za božična darila. 1391

Staroznana **stavbinska obrt**
z vsem inventarjem v mestu **Maribor**, 5 min. od glavnega kolodvora v zelo živahni okolici, s hišo z visokoprtilnimi stanovanji, gospodarsko poslopje, velik prostor za stavbene potrebe, 3 lepi še ne zazidani parcelirani in zelo ugodni v mestu ležeči stavbeni prostori ob cestnem pročelju, se radi smrti takoj za nizko ceno proda. Pojasnila dajejo Ant. Kaschmama dediči, Maribor, Reiserjeva ul. 23.

Franc Pleteršek,
zaloga pohištva
Maribor, Koroška cesta št. 10
nasproti Cirilove tiskarne

priporoča svojo bogato zalogo poliranega, močno iztrdega lesa nareto pohištvo, za spalnice, jedilnice in kuhinje. Divane, vložke, matrace, stole in ogledala. Otroške železne postelje. Vse domače delo, solidno tako, da je vsaki odjemalec zadovoljen. Prav nizke cene. Krščansko ljudstvo kupuj pri Slovencu. 61

Zaloga pohištva.
Produktivna zadruga mizarских mojstrov, reg. zadr. z om. por., Maribor, Burgplatz št. 3.
Podružnica v Ptuj, Sarnitaeva ulica. 771
Sprejemajo se stavbeno-mizarška dela. Nizke cene.

Pozlatar in cerkveni popravljalec
prevzame popravo, kakor tudi napravo novih cerkvenih opravil in potrebščin: oltarjev, prižnic, križevih potov, okvirjev za pedobe itd.. Strokovna izpeljava po solidnem slogu oziraje se strogo na starinsko in umetniško vrednost.

Nizke cene! 1125 **Najboljše reference.**
H. Fehsler, Gradec, Sackstrasse 24.

Manufakturna trgovina
M. E. Šepec: Maribor
Grajski trg št. 2 (Burgplatz)

se cenjenemu občinstvu, gospodarjem, fantom in dekletom za nakup novih oblek, lepo novo modno volneno in perilno blago, platna in drugih potrebin, vsem ujudno priporoča, ter zagotavlja na dobro, brezkonkurenčno, ceno postrežbo. Vse vrste odev in flanelnih odev za postelje od 1 K 40 vinarjev naprej. 1175

Samo 5 dni vozijo brzoparniki francoske prekomorske družbe

Havre v Newyork
najkraj. in najhit. vožnja.

Veljavne vozne listke (Šifkarte) za potnike v Ameriko in vozne listke za potnike iz Amerike nazaj v domovino izdaja edino

Ed. Smarda :: Ljubliana
konces. potovalna pisarna Dunajska cesta 18
v hiši Kmetске posejilnice, nasproti znane gostilne „Figabirt“. 376

Znano je, da se kupuje

pri staroznani domači zanesljivi trgovini ne samo po ceni, ampak tudi prav dobro:

Sukneno blago (štife) za moške in dečke,
Novomodno volno za ženske i dekleta,
Najnovejše perilo blago za obleke in bluze,
Platno belo in sivo za srajce in spodnje hlače
Blago za posteljo, za rjuh brez šiva in matrace,
Srajce izgotovljene vseh vrst za moške in ženske,
Predpasnike veliki izbor za prati in s črnega atlasa,
Zmiraj novosti robecev iz svile in za prati,
kakor vseh vrst blaga za domačo vporabo, s čimer si pri veliki izbiri in pri nizkih cenah tudi doma svoj nakup lahko dosežete po zelo ugodnih prednostih, zatoorej pošljem na zahtevanje

zastonj

vsakomur svojo bogato zbirko vzorcev na razpolago.
Karl Worsche, Maribor M.
Gosposka ulica št. 10.

Franc Korošec
trgovina z železom in mešanim blagom v Gor. Radgoni.

Priporoča slavnemu občinstvu svojo veliko zalogo velevažnih in pri gospodarstvih potrebnih reči po niz. cenah bakrene in železne marjacejske kotle, peči, štedilnike, traverze in drugo železje, orodje in posode. Stroj za krmo in šivanje, kolesa (bicikelske) in vse dele za iste. Deske, late, štafelne itd.

umetna gnojila od c. kr. kmet. družbe v Gradcu. Zaloga cementnih cevi, kerit in drugo. Zaloga vsake vrste opeke, iz sloven. križevske opekarne, ki se vsak dan dobi. Vsak pondeljek skozi celo leto sveže apno, za kovače najboljši koks, oglje in „ostrauer“ premog, tudi svitli premog v vel. kosih za kurjavo.

Denarja ni,
draginja je vedno večja, zaslužek pa majhen. Ako hočete z malim trudom gotovo 10 do 20 kron na dan zaslužiti, pošljite za pojasnilo v pismu znamko za 10 vinarjev in svoj natančen naslov na:

J. Bat č, Ilirska Bistrica 26, Kranjsko.